

DE STER

Juli 1982
82ste jaargang
Nummer 7

Eerste Presidium: Spencer W. Kimball, N. Eldon Tanner, Marion G. Romney, Gordon B. Hinckley.

Raad der Twaalf: Ezra Taft Benson, Mark E. Petersen, Le Grand Richards, Howard W. Hunter, Thomas S. Monson, Boyd K. Packer, Marvin J. Ashton, Bruce R. McConkie, L. Tom Perry, David B. Haight, James E. Faust, Neal A. Maxwell.

Adviseurs: M. Russell Ballard, Rex D. Pinegar, Charles Didier, George P. Lee, F. Enzio Busche.

Redactie kerkelijke tijdschriften: Larry Hiller, hoofdredacteur; Carol Moses, redactrice; Heidi Holfeltz, redactrice; Roger Gylling, redacteur.

Redactie De Ster: Henri J. A. Tenthof van Noorden, Kerkelijk Vertaalbureau, Parkstraat 38, NL-3581 PL Utrecht.

Nieuwsredacteur: George Ph. M. Kraanen, Spoorlaan 15, NL-3721 PA Bilthoven.

INHOUDSOPGAVE

Wij hoeven zijn komst niet te vrezen, <i>Gordon B. Hinckley</i>	1
Pauls pompoenen, <i>W. Paul Hyde</i>	6
Ik heb een vraag, <i>Ellis T. Rasmussen</i>	8
President Gordon B. Hinckley, De geestelijke vorming tot een rechtvaardige ziel, <i>Neal A. Maxwell</i>	11
Een jaar zonder zomer, <i>Peter K. Belville</i>	18
Vier gedachten over tiend, <i>Glenn Latham</i>	20
De chocoladecake, <i>Esther Moore Brown</i>	23
Tappi-Eiska, <i>Lea Mahoney</i>	25
Sneller, hoger, sterker, <i>Robert L. Backman</i>	28

KINDERSTER

Maria en de saffraanbloemen, <i>Marilyn Naito</i>	1
George Albert Smith 1870-1951, <i>Howard Boughner</i>	4
Van vriend tot vriend, <i>Joleen Meredith</i>	6

Op de omslag: President Gordon B. Hinckley (zie artikel op bladzijde 11). Foto: Eldon K. Linschoten.

Jaarabonnement:

Fl. 21,60 storten op Citibank Amsterdam, rekeningnummer 266 041 434,

De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen.

Bf. 330 storten op Citibank Antwerpen, rekeningnummer 570-0157-600-33,

De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen.

USA en Canada (niet per luchtpost): \$ 10.00.

© 1982 by the Corporation of the President of The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints.

All rights reserved.

Verlag Kirche Jesu Christi der Heiligen der Letzten Tage, Porthstraße 5-7,

D-6000 Frankfurt am Main 50.

WIJ HOEVEN ZIJN KOMST NIET TE VREZEN

Gordon B. Hinckley
Raadgever in het Eerste Presidium

Toen ik onlangs een vrije avond had, heb ik eens naar een actualiteitenrubriek op de televisie gekeken. Die ging over strijd, verdriet en verdrukking in de wereld.

Nadat ik het toestel had afgezet liep ik langs de piano in de huiskamer en nam het zangboek op. Daarin las ik deze prachtige woorden, lang geleden geschreven door Parley P. Pratt, die mijn eigen gevoelens weergeven:

*Kom, o Gij Vredevorst!
Lang hebben w'U verwacht;
Ons heil is in Uw hand,
Verlos ons uit de nacht;
Gewenste veler volk'ren kom,
Vergader Israël van alom!*

*Maak aan de zond' een eind,
En zuiver d'aard met vuur,
Herstel gerechtigheid.
Uw vredevol bestuur
Wordt door der Heil'gen harp eerlang
Verwelkomd met een vreugdezang.*

(Lofzang, nr. 76.)

Tot de dingen die ik weet en waarvan ik zeker ben behoort het feit dat Hij weer zal komen. Er is een prachtige en indrukwekkende schildering op de wand aan de rechterkant van de hal van het kerkkantoor te Salt Lake City, waarop de opgestane Heiland is afgebeeld die zijn laatste opdracht geeft aan de elf discipelen. Hij vertelde ze toen dat het in de toekomst hun verantwoordelijkheid zou zijn om het

evangelie te verkondigen aan alle volken, stammen, talen en natiën.

„En nadat Hij dit gesproken had, werd Hij opgenomen, terwijl zij het zagen, en een wolk onttrok Hem aan hun ogen. En toen zij naar de hemel starden, terwijl Hij henenvoer, zie, twee mannen in witte klederen stonden bij hen, die ook zeiden: Galileese mannen, wat staat gij daar en ziet op naar de hemel? Deze Jezus, die van u opgenomen is naar de hemel, zal op dezelfde wijze wederkomen, als gij Hem ten hemel hebt zien varen.” (Handelingen 1:9-11.)

Ik weet ook dat Hij bij zijn wederkomst in heerlijkheid zal verschijnen in tegenstelling tot zijn komst in het midden des tijds. De Grote Jehova, de Schepper van de aarde en de God die tot de profeten van weleer gesproken heeft, achtte zich niet te goed om als een baby geboren te worden in een kribbe te Betlehem in Judea. Hij bewandelde de stoffige wegen van Palestina, „een man van smarten en vertrouwd met ziekte” (Jesaja 53:3). Hij gaf zich over in de handen van goddeloze mensen en werd gekruisigd op Golgota.

Nu heeft de Heer in deze bedeling verklaard: „De tijd komt spoedig, dat Ik zal komen in een wolk met macht en grote heerlijkheid.

En het zal een grote dag zijn ten tijde van Mijn komst, want alle natiën zullen beven. Maar voordat die grote dag zal komen, zal de zon worden verduisterd, en de maan in bloed worden veranderd; en de sterren zullen weigeren hun licht te geven, en sommige zullen vallen, en grote verwoestingen wachten de goddelozen.” (Leer en Verbonden 34:7-9.)

Er is een zin in dit citaat die mij bijzonder opvalt: „Want alle natiën zullen beven”. De mens in zijn verwaandheid en de grote naties in hun trotse macht verbeelden

zich dat zij onoverwinnelijk zijn, maar hun leiders hebben niet genoeg over de geschiedenis gelezen.

Meer dan veertig jaar geleden was ik zendeling in Groot-Brittannië. Het was de tijd van het Britse wereldrijk toen naar waarheid gezegd kon worden dat de zon nooit onderging op Britse grond en dat de Britse vlag wapperde over een vierde deel van de wereld. Was er vrede in het Britse rijk, dan was er vrede in de wereld. Nu behoort het Britse rijk tot het verleden; de delen ervan zijn onafhankelijke naties geworden en de brullende leeuw, die het Britse rijk voorstelt, is oud, ziek en zwak. Het is voor mij gemakkelijk om te geloven dat alle naties zullen beven als de Zoon van God wederkomt om zijn koninkrijk op te eisen, want als die dag aanbreekt en „de Zoon des mensen komt in zijn heerlijkheid en al de engelen met Hem, dan zal Hij plaats nemen op de troon zijner heerlijkheid. En al de volken zullen vóór Hem verzameld worden, en Hij zal ze van elkander scheiden, zoals de herder de schapen scheidt van de bokken.” (Matteüs 25:31-32.)

Er zal een oordeel plaatsvinden, niet alleen van de naties maar ook van de mensen. De Heer heeft gezegd: „Ziet, tot aan de komst van de Zoon des Mensen wordt de tijd ‚heden’ genoemd, en voorwaar, het is een tijd van opoffering, en een tijd voor het heffen van tienden van Mijn volk; want hij, die tienden heeft gegeven, zal niet worden verbrand bij Zijn komst. Want na het heden komt het verbranden . . . (dan) zullen alle hoogmoedigen en zij, die goddeloosheid bedrijven, als stoppen zijn; en Ik zal hen verbranden, want Ik ben de Here der heirscharen; en Ik zal niemand sparen, die in Babylon blijft.” (Leer en Verbonden 64:23-24.)

Enkele jaren geleden noemde een van

onze broeders het betalen van de tiend „een brandverzekering”; er werd toen om gelachen. Desondanks is het woord des Heren duidelijk dat zij die de geboden niet houden en de wetten van God niet gehoorzamen verbrand zullen worden ten tijde dat Hij wederkomt. Want die dag zal een dag des oordeels zijn, een dag dat er gezift zal worden: de goeden zullen van de kwaden gescheiden worden. Ik durf als mijn persoonlijke mening te zeggen dat er in de gehele geschiedenis van de aarde nog nooit zoiets verschrikkelijks is gebeurd als op de dag van de wederkomst zal plaatsvinden. Geen enkele dag is zo vervuld geweest van de vernietigende kracht van de natuur, heeft zoveel gevolgen gehad voor de naties van de aarde, is zo verschrikkelijk geweest voor de goddelozen, en zo wonderbaarlijk voor de rechtvaardigen.

Het zal een tijd zijn van grote en verschrikkelijke angsten, van catastrofale natuurrampen, van geweën en gehuil, van berouw dat te laat komt, en van gesmeek om genade tot de Heer. Maar voor degenen die in dat oordeel aanvaardbaar zullen blijken te zijn, zal het een dag van dankzegging zijn, want de Heer zal komen met zijn engelen, met de apostelen die bij Hem waren in Jeruzalem, en met degenen die opgestaan zijn. Bovendien zullen de graven van de rechtvaardigen worden geopend en zij zullen te voorschijn komen. Dan zal het grote millennium beginnen, een periode van duizend jaar waarin satan zal worden gebonden en de Heer zal regeren over zijn volk. Kunt u zich het wonderbaarlijke en de schoonheid van dat tijdperk voorstellen, wanneer de tegenstander geen invloed meer zal hebben? Denk er eens aan hoe hij op het ogenblik aan u trekt en stel u de vrede voor die u zult voelen als u bevrijd

bent van die invloed. Er zal rust heersen en goedheid waar nu strijd is en kwaad. Ik weet dat u hiervan op de hoogte bent en van nog veel meer dat in de Schriften staat, maar het leek mij goed het te herhalen om u te herinneren aan het geloof en de zekerheid die wij hebben dat deze gebeurtenissen ook werkelijk plaats zullen vinden. Te weten wanneer deze gebeurtenissen zullen geschieden zou veel van de zelfdiscipline wegnemen die nodig is om dagelijks de beginselen van het evangelie te gehoorzamen.

Dat er in de gehele geschiedenis van de aarde nog nooit zoiets verschrikkelijks is gebeurd als op de dag van de wederkomst zal plaatsvinden.

De meesten van ons denken zelden aan deze gebeurtenissen, en misschien is dat wel goed. Laten wij liever iedere dag zó leven dat als de Heer komt terwijl wij nog op aarde zijn, wij waardig zullen zijn om in een oogwenk te worden veranderd van een sterfelijke staat naar een onsterfelijke. En als wij sterven voordat Hij komt, dan zullen wij, als ons leven in overeenstemming is geweest met zijn leringen, opstaan op die morgen van de opstanding en deelnemen aan de wonderbaarlijke gebeurtenissen die degenen, die met de Heiland in dat beloofde millennium mogen leven en werken, zullen beleven. Wij hoeven niet voor de dag van zijn komst te

vrezen; het doel van de kerk is ons de aansporing en de gelegenheid te geven ons leven zo te leiden dat wij als leden van het koninkrijk Gods vanzelf leden van het koninkrijk der hemelen zullen worden wanneer Hij dat koninkrijk op aarde vestigt. Mag ik twee of drie dingen bespreken die, wanneer zij nageleefd worden, u hierbij zullen helpen?

De profeet Micha verklaarde: „Hij heeft u bekendgemaakt, o mens, wat goed is; en wat eist de Here van u, dan recht te doen,

---

Hoe heerlijk het zal zijn als ik
eenmaal met vertrouwen in
de tegenwoordigheid van
God zal mogen staan.

---

en weldadigheid lief te hebben, en ootmoediglich te wandelen met uw God?” (Micha 6:8, Statenvertaling.) Alleen al in deze tekst zit stof genoeg voor een lange toespraak. Maar laat mij er slechts één punt van behandelen: „En weldadigheid lief te hebben”. Als voorbeeld hiervan wil ik een gedeelte voorlezen uit een brief van een jonge vrouw die dit in praktijk brengt als presidente van de Zustershulpvereniging.

„Gisteren,” schreef ze, „heb ik bijna de hele dag kruidenierswaren van de welzijnszorg gehaald en afgeleverd. Een van de twee gevallen die ik bezocht was tragisch. Het betrof een vrouw die jaren geleden tijdens een brand zware verwondingen aan haar hoofd opliep. Jarenlang heeft zij chirurgische ingrepen moeten ondergaan en haar schedel wordt door

een aantal pinnen bij elkaar gehouden. Zij is gescheiden en om zichzelf en haar dochtertje van vier jaar te onderhouden neemt zij ieder baantje aan dat zij maar kan vinden, totdat die operaties afgelopen zijn. Zij wil dan weer gaan studeren om haar opleiding als diëtiste af te maken. Zij heeft geen auto en doet alles op haar fiets in deze grote en drukke stad. Zij heeft de hele winter gefietst, met haar dochtertje achterop, en heeft soms wel eens 48 km per dag gereden om een of ander karweitje op te knappen.

Een week geleden was de weg glad en is zij met haar fiets gevallen. Zij heeft een hersenschudding opgelopen maar heeft geweigerd naar het ziekenhuis te gaan omdat zij geen geld heeft om medische hulp te betalen. Zij bleef thuis ondanks de pijnen die zij leed totdat haar zuster haar vond en de dokter haalde. Haar moeder heeft haar een beetje kunnen helpen. Haar huisbezoekster ontdekte in welke moeilijke situatie zij zich bevond toen zij bij haar op bezoek kwam.

Toen ik haar opzocht als presidente van de Zustershulpvereniging ontdekte ik dat zij geen eten in huis had, geen medicijnen om haar suikerziekte te behandelen en geen geld. Ik heb haar dus gisteren wat kruidenierswaren en wat medicijnen gebracht. Wat een goede gelegenheid om iemand te kunnen helpen die zo verschrikkelijk hard hulp nodig had!”

Weldadigheid liefhebben. Het gebod van de Heer gehoorzamen door van uw goederen aan de armen mede te delen en zodoende mee te werken aan zijn koninkrijk. Ik wil nu met u het getuigenis delen van een man die in zijn jeugd arm was maar nu op zijn oude dag welvarend is geworden. Hij stond voor de gemeente en zei:

„Toen ik een jongen was had ik de

gewoonte om 's zomers in de klaver te gaan liggen, op sprietjes te kauwen en naar de hemel te kijken en mij af te vragen waar de vensters des hemels waren waarover mijn ouders hadden gesproken. Ik zag ze niet in de wolken, dus dacht ik dat ze ergens in de blauwe lucht moesten zijn. Ik vroeg mij af hoe ze geopend konden worden zodat ik een padvinders-uniform en een paard en een fiets kon krijgen. Ik heb deze dingen nooit gekregen, maar ik ben wel in gaan zien hoe de vensters van de hemel geopend worden toen ik de hartelijkheid van goede edelmoedige burens en vrienden in deze wijk ondervond.”

Laat mij u tenslotte met betrekking tot dit onderwerp in het algemeen een openbaring voorlezen die een gebod en een belofte inhoudt: Het gebod: „En laat deugd uw gedachten zonder ophouden versieren”. De belofte: „Dan zal uw vertrouwen in het nabij-zijn van God sterk worden” (Leer en Verbonden 121:45). Ik heb veel over deze verklaring nagedacht. Het is mijn voorrecht geweest om een aantal presidenten van de Verenigde Staten en leiders, regeerders en bestuurders in andere landen te ontmoeten, en het is een geruststellend gevoel met vertrouwen in de tegenwoordigheid van zulke mannen te kunnen staan. Terwijl ik daaraan dacht, heb ik er ook aan gedacht hoe heerlijk het zal zijn als ik eenmaal met vertrouwen in de tegenwoordigheid van God zal mogen staan.

„De Heilige Geest zal voortdurend uw metgezel zijn,” vervolgt de Heer in zijn verklaring, „en uw scepter een onveranderlijke scepter van gerechtigheid en waarheid; en uw heerschappij zal een eeuwige heerschappij zijn, en zonder dwangmiddelen zal deze u voor eeuwig toevloeien.” (Leer en Verbonden

121:46.) Met inbegrip, zou ik hieraan willen toevoegen, van de dag waarop de Heer wederkomt, de grote dag van het ziften als scheiding tussen de rechtvaardigen en de goddelozen.

Mijn broeders en zusters, van deze dingen getuig ik, vertrouwend op het geopen-

---

Aanwijzingen voor huisonderwijzers

1. Vertel een persoonlijke ervaring over het belang van gehoorzaamheid aan de beginselen van het evangelie. Vraag de leden van het gezin te vertellen welke plaats gehoorzaamheid in hun leven behoort in te nemen.
  2. Staant er teksten uit de Schriften of andere citaten in dit artikel die het gezin zou kunnen voorlezen, of zijn er aanvullende teksten die u hun graag voor zou willen lezen?
  3. Bespreek hoe de leden van het gezin weldadigheid lief kunnen hebben en hoe zij „ootmoediglijk” voor de Heer kunnen wandelen.
  4. Welk gebod helpt ons volgens president Hinckley om met vertrouwen in Gods tegenwoordigheid te staan? Bespreek met het gezin hoe zij dit gebod meer tot een deel van hun leven kunnen maken.
  5. Zou deze bespreking meer succes kunnen hebben als u met het hoofd van het gezin spreekt voor u op bezoek gaat?
-

baarde woord des Heren; en ik bid nederig en met oprecht verlangen dat een ieder van ons hier en nu zo moge leven dat wij die grote en vreselijke dag van zijn komst niet hoeven te vrezen of er ons bezorgd over moeten maken. God zeg-

ne ons in ons zoeken naar waarheid en vrede en kracht, bid ik in de naam van Hem die zal komen op een tijd die wij niet kennen, maar wiens komst zo zeker is als de komst van de zon in de ochtend - in de naam van Jezus Christus. Amen.

PAULS POMPOENEN

W. Paul Hyde

Na veel gebed en plannen maken konden wij in september 1980 aan onze ring een programma voorleggen voor het bijebrengen van het benodigde geld voor ons nieuwe ringgebouw. Wegens de hoge kosten van het geplande gebouw, wisten wij dat er veel geloof gevraagd zou worden van onze mensen om al het geld bijeen te brengen. Terwijl wij met dit probleem kampten, overkwam mij iets dat ik nooit zal vergeten.

Om ongeveer twee uur in de middag van een drukke dag op kantoor vertelde mijn secretaresse mij door de huistelefoon dat Paul Goodwin mij wilde spreken. Ik keek op mijn agenda en zag dat ik geen afspraak had met een Paul Goodwin. Ik wilde eerst mijn secretaresse zeggen dat ik het te druk had en dat hij geen afspraak gemaakt had zodat ik hem niet kon spreken. Maar om de een of andere reden had ik het gevoel dat ik tóch met Paul Goodwin moest spreken.

Denkend aan alles wat er op die drukke dag nog moest gebeuren opende ik haastig de deur van mijn kantoor en was verbaasd daar een vierjarig jongetje te

zien staan. Ik herkende zijn moeder in de wachtkamer en wist toen dat het de zoon van David en Marilyn Goodwin was van de wijk Four Corners in onze ring. De kleine Paul stond daar in de deuropening met zijn handen in zijn zak, en keek met zoveel vertrouwen naar mij op dat ik aanvoelde dat het belangrijk was om met hem te spreken.

Ik nodigde hem uit binnen te komen. Toen hij eenmaal zat kon ik over mijn bureau heen maar amper zijn grote bruine ogen zien. „Wel, broeder Goodwin, waarom wilde je mij spreken?” vroeg ik.

Zonder een woord te zeggen stak hij zijn hand in zijn zak en trok er een erg verkreukeld briefje van een dollar uit en legde het op mijn bureau. Toen stak hij zijn hand weer in zijn zak en haalde er een muntje van 25 cent uit. Hij stak zijn hand weer in zijn zak en haalde er nog eens 25 cent uit en toen 10 cent en 5 cent. Toen hij de 5 cent had neergelegd zei hij: „Dat is voor het nieuwe gebouw.”

„Bedoel je ons nieuwe ringgebouw?” vroeg ik.

Hij knikte.

„Dat is prachtig!” vertelde ik hem. „Maar waar haal je die één dollar vijfenzestig vandaan?”

Hij antwoordde: „Ik heb van de zomer pompoenen geteeld in mijn tuin en zij zijn nu rijp, ik heb ze dus geplukt en in mijn wagentje geladen. Ik heb ze aan de burens in onze straat verkocht en daar is het geld. Ik wil het geven voor het nieuwe gebouw.”

Mijn tranen terugdringend kon ik niet nalaten hem in mijn armen te nemen en hem te vertellen hoe erg belangrijk die bijdrage van hem was en hoe blij zijn Hemelse Vader was omdat hij zijn pompoenen verkocht had om geld te krijgen voor ons nieuwe ringgebouw.

Ik wist toen zeker dat er genoeg geloof onder onze mensen te vinden was om het grote bedrag dat wij nodig hadden bij elkaar te krijgen. □

Ik heb een vraag

Het antwoord op vragen van algemeen evangeliebelang geldt als leidraad en niet als officiële uitspraak aangaande het beleid van de kerk.

Vraag:
Wat waren de valse ideologieën, waarden en praktijken die Israël in verleiding brachten in de tijd van het Oude Testament?

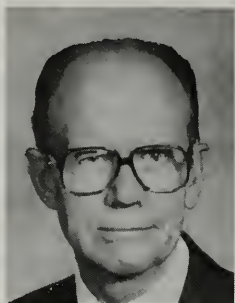
Antwoord:
Ellis T. Rasmussen
Hoofd van de afdeling godsdienstonderwijs, Brigham Young Universiteit.

Ik denk dat wij de moeilijke zaak die de profeten van Israël hadden om hun volk trouw te doen blijven aan hun verbond en hun roeping niet genoeg waarden. Het was de bedoeling dat zij de Israëlieten over God en zijn wegen zouden onderwijzen en niet dat zij door de volken die afgoden dienden onderwezen zouden worden. Zij vonden het echter moeilijk om de druk en de verleiding van de dwalingen van de

volken waartussen zij leetden te weerstaan en zij hadden er moeite mee trouw te blijven aan hun onzichtbare God, hoewel zij vele manifestaties van zijn genade en welwillendheid hadden gezien. Ik herinner mij dat ik verbaasd was, bij een bezoek aan oude heidense tempels en graven te ontdekken dat de belangrijkste zegeningen waar de afgodendienaars hun goden herhaaldelijk om smeekten, onsterfelijkheid, het vermogen zich voort te planten, vruchtbaarheid van de kudden en welstand van de boerderijen waren. Deze zegeningen werden afgesmeekt in vleselijke en zinnelijke rituelen die de natuurlijke begeerten van de Israëlieten opwekten, in tegenstelling tot de strenge, zedelijk en geestelijk gemotiveerde gedragslijn die voor dezelfde zegeningen door Israëls God gevraagd werd. De Kanaänieten hadden goden en godinnen in overvloed. Deze goden werden verondersteld de regen te veroorzaken, de velden en de kudden vruchtbaar te maken, de handel te zegenen en de steden te beschermen. Zij werden verondersteld de seizoenen te regelen, over dood en geboorte te gaan en over

Ik heb een vraag

Ellis T. Rasmussen

elke functie van de natuur. Daarom werd aangenomen dat de mens de natuur kon beïnvloeden door de juiste god of godin te aanbidden voor alles wat hij nodig had. Offers werden natuurlijk gevegd, zelfs het offeren van kinderen.

Geleerden hebben dank zij jarenlange archeologische onderzoeken en het vertalen van oude documenten ontdekt dat er een uitgebreide communicatie bestond tussen de oude volken - dat godsdienstige begrippen en praktijken op grote schaal aan elkaar doorgegeven werden en dat men wijd en zijd bekend was met de namen en functies van de afgoden. Het is daarom niet te verwonderen dat vele mensen in Israël zo nu en dan afvielen en de een of andere plaatselijke god aanbaden.

De meest bekende goden waren Baäl en zijn metgezellin Astarte. De godin Astarte die de koningin van

de hemel genoemd werd was de godin van de vruchtbaarheid die het meest werd aanbeden door de Kanaänieten, de Babyloniërs, de Feniciërs van Tyrus en Sidon, de Syriërs en anderen. Zij beschikte over de geheimzinnige machten van de voortplanting en werd „aanbeden” door rituele seksuele uitspattingen. Deze praktijken waren dikwijls een zinnelijke verleiding voor de Israëlieten.

Astarte's zoon (in sommige gevallen haar man), Tammuz, de god van het gewas beheerste de jaarlijkse cyclus van de seizoenen. De mythe van Tammuz vertelt het verhaal van de godin Astarte die in de herfst naar de onderwereld gaat om haar man uit de dood terug te halen om zo in de lente het leven weer terug te kunnen brengen. In Ezechiël 8:14 kunnen wij lezen dat er mensen in Israël Tammuz beweedden als onderdeel van een herfstrite. Kalveren en stieren waren ook het voorwerp van verering. Soms droegen zij de goden van de vruchtbaarheid; soms waren zij symbolen van de voortplanting. De god Kamos van de Moabieten behoorde tot de idolen die van tijd tot tijd in Jeruzalem vereerd werden, soms om politieke redenen. Dagon, de god van de Filistijnse steden Gaza en Asdod was òf een visgod òf een graangod en wordt verschil-

Ik heb een vraag

---

lende keren genoemd in de Bijbel. De gruwelijkste god tot wie de kinderen Israëls zich soms, hoe verbazingwekkend ook, wendden was Moloch. Zijn naam betekent „de Koning”. Aan hem werden kinderen geofferd in het vuur, zelfs door sommige Israëlitische koningen: „om hun zonen en dochters met vuur te verbranden”. Dergelijke dingen, zei de profeet Jeremia, heeft de Heer nooit van Israël gevergd. (Zie Jeremia 32:35 en 7:31.) Waarom keerde Israël zich van de genadige welwillendheid van Jehova tot zo'n vreselijke afgod? Waarschijnlijk om dringende economische, sociale en politieke redenen.

Aan de zon en de sterrenbeelden werd ook macht met betrekking tot produktiviteit en veiligheid toegekend. In hete, droge landen, was het geheimzinnige, bleke, koele licht van de maan ook een voorwerp van aanbedding; de fases van de maan hielden verband met de fases van het leven en met biologische en landbouwkundige gebeurtenissen. De terafim, huisgoden die dikwijls in de Bijbel genoemd worden schijnen symbolen geweest te zijn van eigendomsrechten. Zij werden ook gebruikt bij het voorspellen van de toekomst en werden geraadpleegd in tijden van nood en moeilijkheden.

Sommige bomen, planten en

struiken werden aanbeden. De tamarisk bijvoorbeeld werd als een heilige plant gezien die een gunstige invloed had op andere gewassen. Bomen zoals de terebinten (een soort eikeboom) werden in het bijzonder als heilig beschouwd, waarschijnlijk omdat zij schaduw en bescherming boden en de kracht in zich hadden om lang te leven. Er waren ook goden van het lot, het geluk, de storm en de woestijn, ja van alle functies en vermogens van mens en natuur.

De problemen die door de omschakeling van slavernij naar vrijheid veroorzaakt werden van een nomadenleven naar gevestigde landbouw, van een landelijk leven naar het stadsleven, en van een nationale gezichtskring tot internationale status, brachten een steeds toenemende behoefte aan goddelijke hulp en tussenkomst met zich mee. Maar de profeten werden voortdurend geconfronteerd met het probleem hoe het volk te overtuigen op Jehova te vertrouwen in plaats van zich te wenden tot vruchtbaarheidsamuletten of gelukshangers, en idolen met geheimzinnige machten. Het was moeilijk velen ervan te overtuigen dat toewijding aan Jehova en leven in zedelijke, sociale en geestelijke gerechtigheid de enige ware weg tot veiligheid en succes was. □

PRESIDENT GORDON B. HINCKLEY

De geestelijke vorming tot een rechtvaardige ziel

Ouderling Neal A. Maxwell
van het Quorum der Twaalf Apostelen

Bij het geestelijke vormingsproces van een rechtvaardige ziel, voorspellen de indrukken van vroege ervaringen af en toe wat er zich later in het leven duidelijk af zal tekenen. De vormgevende patronen zijn soms verrassend duidelijk, zoals in het leven van president Gordon B. Hinckley, hetgeen blijkt uit de volgende voorbeelden, ieder op zich een succesverhaal.

Vele jaren geleden was president Hinckley voor een korte periode seminariëleeraar. Thans is hij voorzitter van het uitvoerend comité van de gecombineerde onderwijsraad en de beheersraad van de Brigham Young University. Deze leidende functie heeft hij verscheidene jaren lang waargenomen in een periode van opmerkelijke uitbreiding van het programma van de seminaries en instituten

President Gordon B. Hinckley aan het werk in zijn kantoor.

President Hinckley toen hij in 1932 afstudeerde aan de University of Utah.

De jongen op blote voeten met zijn hond is president Hinckley op ongeveer 9-jarige leeftijd.

over de gehele wereld. President Hinckley, die in 1971 de Distinguished Alumni Award van de University of Utah (een onderscheiding die wordt toegekend aan eminente oud-leerlingen) en in 1979 een eredoctoraat in de geesteswetenschappen van de Brigham Young University

ontving, beschikt over een brede blik op het gebied van onderwijs.

Als jongen verrichtte president Hinckley zijn eerste betaalde arbeid als krantenbezorger van de Deseret News. Als volwassen man werd hij president van de Deseret News Publishing Company, een

Deze foto, die in 1961 werd genomen, laat de raad van bestuur zien van de Deseret News, het dagblad van de kerk in Salt Lake City. President Hinckley zit onderaan links. Voorzitter van het bestuur was ouderling Mark E. Petersen, die links van het midden achter de tafel zit.

President Hinckley in 1967 in gesprek met HLD-militairen in Vietnam.

President Hinckley hield drie jaar lang toezicht op het werk van de kerk in Zuid-Amerika. Hier poseert hij met een klas van een van de scholen van de kerk te Santiago in Chili.

functie die hij enkele jaren bekleedde. Ook met zijn ervaringen op het gebied van zendingswerk is hij onderaan de ladder begonnen. Na zijn voltijdse zending in Engeland, werd hij in 1935 door president Heber J. Grant aangesteld als secretaris van het comité voor radio,

publiciteit en zendingsliteratuur, een voorloper van het huidige voorlichtingsbureau.

Deze ervaring werd nog versterkt toen president David O. McKay hem aanstelde als personeelschef van de afdeling zendingswerk, een functie die hij zeven jaar

Samen met zijn vrouw, Marjorie (rechts), woonde president Hinckley in 1973 een familiefeestje bij in Eden (Utah).

17 juni 1948:
 voorbereidingen op een
 uitzending van „Church
 Hour on Sunday
 Night”, een serie van
 twintig lezingen door
 president J. Reuben
 Clark jr. (rechts).
 Ouderling Richard L.
 Evans (midden) was de
 omroeper, terwijl
 ouderling Gordon B.
 Hinckley programma-
 coördinator was.

lang vervulde, totdat hij in 1951 als
 algemene autoriteit werd geroepen. Op
 een later tijdstip had hij, als lid van de
 Raad der Twaalf (het zendingscomité van
 de kerk), het toezicht op de uitvoering van
 datzelfde programma, maar dan over de
 gehele wereld.

● Als jongeman moest president
 Hinckley op een keer volkomen onver-
 wachts invallen voor senator Reed
 Smoot, die afwezig was, waarbij hij een
 speech afstak die bijzonder goed werd
 ontvangen. In deze tijd is er meerdere
 malen een beroep gedaan op zijn sponta-
 ne welsprekendheid als vertegenwoordi-
 ger van de kerk op de plaatselijke televi-
 sie, zoals bij de viering van het 150-jarig
 bestaan van de kerk, alsmede op de
 nationale televisie.

● Zijn stafwerk in samenwerking met
 ambtenaren op staats- en federaal niveau

Ouderling Hinckley had jarenlang het
 toezicht op de groei van de kerk in Azië.
 Hier zien wij hoe hij in september 1979 te
 Pusan in Korea door de leden van de kerk
 wordt begroet.

voor de inlijving van jongemannen ten
 tijde van de oorlog in Korea, droeg als
 voorbereiding ongetwijfeld bij tot zijn
 latere aanstelling als voorzitter van het
 comité bijzondere zaken, dat door het
 Eerste Presidium wordt geraadpleegd
 voor hulp op het gebied van politieke en
 regeringszaken.

● Zijn functie (een luttele twee jaar na
 zijn zending) als lid van het algemeen

bestuur van de Zondagsschool, bezorgde hem een blijvende belangstelling voor onderwijs van hoge kwaliteit in de kerk, opdat de leden het evangelie werkelijk zullen leren en zij daardoor een blijvende geestelijke bekering ondergaan.

● Zijn grote liefde voor de profeet Joseph Smith, die hij opvatte toen hij als jongen luisterde naar de verhalen die thuis werden verteld, weerspiegelt de liefde die zijn grootvader, Ira N. Hinckley voor de profeet koesterde. De 15-jarige Ira had de profeet eens horen spreken in Nauvoo.

● Te midden van oorlogen en geruchten van oorlogen, hebben president Hinckley's vele bezoeken aan militairen in Korea en Vietnam, en aan reeds lang verstilde slagvelden, zoals die op de Filippijnen en Okinawa, niet alleen een hartstochtelijk verlangen naar vrede bij hem opgewekt, maar ook een vermogen om „die zilveren draad” te onderscheiden die door „het weefsel van de oorlog” heenschijnt.

● Met een dergelijk geloof heeft hij het tere scheutje van de kerk zien groeien. Bij zijn eerste bezoek aan de Filippijnen in 1961 sprak hij een gebed uit waarmee deze eilanden opnieuw werden gewijd. Op dat moment telde de kerk in de Filippijnen precies één lid. Nu zijn er op diezelfde eilanden 41.000 leden, verdeeld over dertien ringen en vier zendingsgebieden.

● Zijn aanstelling jaren geleden als lid van de Twaalf voor het verre Oosten was

een voorbereiding op huidige opdrachten, zoals het bezoek dat hij onlangs heeft gebracht aan de Republiek China, met een amusementsgroep van de Brigham Young University. Zo heeft ook een vroegere opdracht om toezicht te houden op Zuid-Amerika hem vertrouwd gemaakt met een van de snelst-groeiende gebieden van de kerk.

President Hinckley is dankbaar voor de vele invloeden die vorm aan zijn leven hebben gegeven, hetgeen hij als volgt uitdrukte toen hij in 1958, na gediend te hebben als president van de Ring East Millcreek in Salt Lake City, voor 't eerst werd gesteund als algemene autoriteit.

„Sinds mijn gesprek met president McKay gisteravond laat, heb ik de nodige gedachten gewijd aan de weg die mij hierheen heeft gevoerd. Ik weet dat ik die weg niet alleen heb afgelegd, en ik ben dan ook de vele mannen en vrouwen · de grote en goede mannen die vandaag hier aanwezig zijn, alsmede de . . . geweldige mensen, waarvan ik vele namen vergeten ben, en die mij geholpen hebben · intens

Ouderling Hinckley is reeds lang een voorstander van vriendschap met mensen buiten de kerk. Hij begroet hier een lid van een groep geestelijken uit Arizona die voor een bezoek aan Salt Lake City waren uitgenodigd.

Meer dan dertig jaar lang is ouderling Hinckley betrokken geweest bij de ontwikkeling en realisering van het zendingsprogramma van de kerk. Hier bespreekt hij, in het begin van de jaren zeventig, het zendingswerk in Europa met een bezoeker van de hoofdzetel van de kerk.

dankbaar." (Uit *Conference Report* van april 1958, blz. 123.)

De leden van de kerk kunnen dankbaar zijn dat president Gordon B. Hinckley op deze wijze op zijn taak voorbereid is. Hij weerspiegelt niet alleen zijn eigen, unieke geschiedenis, maar bezit ook een gevoel voor geestelijke geschiedenis, iets waar grote behoefte aan bestaat nu hij zijn bijdrage gaat leveren aan het leiden van de kerk naar een weergalozе toekomst. Zijn geest is uitgerust met vaste beginselen en de verrijkende ervaringen van het leven hebben hem bijzondere gelegenheden verschafte voor het toepassen van die beginselen.

Wanneer anderen president Hinckley beschrijven als een man met een goed inzicht, een goed humeur, een gemoedelijk man vol goede wil, dan is het steeds voorkomende woord „goed" de sleutel tot veel van wat deze man is.

Zijn echtgenote, Marjorie Hinckley, die een zeer capabele vrouw is, merkt op hoezeer zij „de onkreukbaarheid en loyaliteit" van haar man waardeert met de uitspraak: „Hij heeft nooit gearzeld

datgene te doen wat nodig was om het mij en het gezin gerieflijker te maken." Soms is het toegenomen gerief het resultaat van zijn eigen geduchte inspanning, want vaak bestaat president Hinckley's rust en ontspanning uit het werken met zijn handen: hij werkt in de tuin en doet onderhoudswerk - vaardigheden die hij vele jaren geleden op het platteland heeft verworven en die niet verloren zijn gegaan.

Haar man, zegt zuster Hinckley, „heeft altijd uitdrukking gegeven aan zijn onvoorwaardelijke vertrouwen in zijn vrouw en kinderen" en hen de bemoediging gegeven waardoor zij in staat waren zichzelf te overtreffen.

Men kan president Hinckley's vooruitziende bezorgdheid, reeds jaren geleden tot uitdrukking gebracht, over het belang van het gezin, vooral in tijden van maatschappelijke ontbinding, duidelijk zien.

Nog een bron van inspiratie voor zijn gezin, zegt zuster Hinckley, zijn president Hinckley' „prachtige dagelijkse gebeden, die hij zo mooi onder woorden weet te brengen". Zij merkt op hoe eeuwig opti-

Ouderling Hinckley begeeft zich naar de kansel van de Tabernakel te Salt Lake City op de algemene conferentie van april 1958, ter gelegenheid van zijn introductie als assistent van de Twaalf door president David O. McKay.

mistisch hij is, waarbij hij mensen met zorgen altijd verzekert dat „alles uiteindelijk in orde zal komen. Zijn liefde voor muziek en literatuur en voor het leven zelf heeft ervoor gezorgd dat het bij hem een geweldig avontuur is,” vertelt zuster Hinckley.

Ouderling Howard W. Hunter, die ongeveer twee decennia lang in de Raad der Twaalf naast president Hinckley heeft gezeten, zegt dit over hem:

„Twintig jaar lang hebben ouderling Hinckley en ik zij aan zij gezeten in de kring van de Raad der Twaalf. Ik heb zijn wijsheid en inzicht leren waarderen. Niemand was meer verheugd dan ik toen hij ondersteund werd als raadgever in het Eerste Presidium, hoewel ik de kracht die van hem uitging wanneer wij naast elkaar zaten zal missen. Mannen van zijn kaliber zijn zeldzaam en hij zal in zijn nieuwe roeping een grootse bijdragen leveren aan de kerk.”

Nog iemand die in de Raad der Twaalf jarenlang naast hem heeft gezeten, is ouderling Thomas S. Monson, die president Hinckley beschrijft als een „uniek mengsel van kennis gepaard met mededogen. Zijn geest ziet meteen bij- en hoofdzaken van alles wat aan de Raad wordt voorgelegd. Bij zijn reactie wordt rechtvaardigheid echter steeds getemperd met genade.” Volgens ouderling Monson is hij „een onvermoeibare werker”, die voortdurend „zijn overtuiging toont dat men het koninkrijk Gods en zijn

gerechtigheid op de eerste plaats moet stellen.”

President Hinckley staat volledig achter het belangrijke feit dat de kerk uiteindelijk is gebouwd op individuele getuigenissen en op de vrijwillige toewijding en dienstbaarheid van haar leden. Sprekende over het getuigenis op een algemene conferentie, zei hij: „Zij die kwaad spreken over de kerk kunnen de theologie betwisten, maar zij kunnen dit getuigenis, dat door de macht van de Heilige Geest in mijn en in uw hart is gekomen, niet weerleggen.” (Uit *Conference Report* van oktober 1961, blz. 116.)

Hij heeft nooit zijn liefde en belangstelling verloren voor de oproep die door de hemel geschonken is en voor de gehele wereld geldt om als zending blijmoedig de waarheid van het evangelie aan alle mensen te verkondigen. Tegelijkertijd

kan men een verbreding en verdieping merken van zijn uitspraken op opeenvolgende algemene conferenties in de loop van een kwart eeuw, zoals, bijvoorbeeld, bij zijn zo schitterend verwoorde bezorgdheid over „de erosie van het zedelijk besef” onder de inwoners van de aarde. Zijn gesprek met een jongeman in Zuid-Amerika die besloten had de maatschappij verder „aan zijn laars te lappen”, geeft zowel president Hinckley’s mededogen als zijn inzicht weer, terwijl zij doelen bespraken zoals „vrede en vrijheid”. President Hinckley’s bescheiden antwoord op de neerbuigende houding van de jongeman ten opzichte van ware zedelijkheid werd als volgt uitgedrukt: „Hij schrok een beetje toen ik constateerde dat zijn vrede een valse vrede was, en dat ik hem uit zou leggen waarom.” (Uit *Conference Report* van oktober 1970, blz. 63.)

President Hinckley, de enige leider in deze bedeling die is begonnen als personeelslid op het kerkelijk hoofdkantoor en het tot lid van het Eerste Presidium heeft gebracht, is door de Heer voortdurend geschoold door middel van een indrukwekkende reeks opdrachten en roepingen. En het is allemaal begonnen toen een zenuwachtige, ootmoedige, pasteurgekeerde zendeling wegens een opdracht van ouderling Joseph F. Merrill naar het hoofdkantoor van de kerk kwam om een rapport van een kwartier uit te brengen aan het Eerste Presidium. Aan deze bespreking die wegens de belangstelling van het Eerste Presidium uitliep tot welhaast anderhalf uur - is in zekere zin nooit een eind gekomen. Gordon B. Hinckley, een trouwe rentmeester over kleine dingen, vertoeft nu haast dagelijks in diezelfde kamer van het Eerste Presidium die hij zoveel jaar geleden voor het eerst betrad. □

EEN JAAR ZONDER ZOMER

Peter K. Belville

De berg St. Helens, een sinds lang uitgebluste vulkaan in de Verenigde Staten, die in 1980 weer uitbarstte, trok veel publieke belangstelling en wekte weer interesse voor vulkanen in het algemeen. Elke vulkanische uitbarsting wordt nogal gauw dramatisch. Hij treft vele mensen en trekt dus veel aandacht. Maar als de vulkaan weer tot rust komt, vermindert de publieke nieuwsgierigheid en wordt de uitbarsting alleen nog maar vermeld in historische aantekeningen en bijna vergeten.

Onder deze historische aantekeningen bevindt zich het verslag van een vulkanische uitbarsting die bekend werd door het feit dat zij de grootste eruptie is die ooit werd beschreven. Hoewel bijna niemand dit weet heeft zij ook nog een kleine rol gespeeld in de geschiedenis van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen. Die vulkaan was de berg Tambora op het eiland Soembawa ten oosten van Java, en de uitbarsting vond plaats in 1815.

De juiste datum van de uitbarsting is 5 of 7 april, afhankelijk van de bron van informatie en van wat als een uitbarsting wordt beschouwd. Als 7 april wordt aangehouden en er wordt rekening gehouden met de tijdzones, dan vond de

Maria keek naar buiten door haar slaapkamerraam. Het was een winderige herfst dag. De lange armen van verafgelegen windmolens draaiden tegen een heldere hemel. Zij begon van het landschap rondom haar nieuwe huis te houden.

Maria en haar familie hadden altijd in een flat gewoond in Madrid, de hoofdstad van Spanje. Maar eerder dit jaar waren zij naar een huis op het platteland verhuisd. Maria's vader had zijn kantoorbaan opgegeven en was boer geworden.

Maria en de saffraanbloemen

Marilyn Naito

Het was moeilijk geweest om haar oude vrienden en de vertrouwde omgeving te verlaten, maar zij begon nu te wennen. Zij hield van de ruimte om haar heen, de golvende heuvels en de grote windmolens die hier en daar verspreid stonden rondom hun nieuwe woning. „Alles is hier zo mooi,” fluisterde Maria dikwijls terwijl zij door de velden liep. Haar lange donkere vlechten glansden in de stralen van de zon, en haar huid werd goudbruin omdat zij zoveel buiten was.

Maria had haar vader geholpen met het planten van de bollen vroeg in het voorjaar. Urenlang hadden zij gebogen gestaan over de akker om de bollen één voor één te planten. Maar haar vader had haar verzekerd dat al die uren hard werken echt de moeite waard waren.

Na de zaaitijd genoot Maria van de zomer en de windmolens, van het spelen in de zomerzon en het kennis maken met haar nieuwe burens. Al spoedig vergat ze het gewas dat stilletjes onder de grond groeide. Tot op een heldere dag in oktober haar vaders akker veranderd was in een zee van paarse krokussen.

„O, papa! Ik heb nog nooit zo iets moois gezien,” riep Maria verrukt. „Ik heb mijn hele leven nog nooit zoveel bloemen gezien. Maar wie koopt er nou krokussen, papa? De meeste gewassen die hier geteeld worden zijn voor voedsel.”

„Wij hebben ook iets geteeld om te

eten, Maria,” verzekerde haar vader haar. „Wacht maar tot na de oogst, dan zal mama iets heerlijks voor ons klaarmaken.”

Maria keek toe toen de mannen van het dorp begonnen te oogsten. Zij brachten enorme manden vol krokusbloemen binnen. In de namiddag toen zij en haar moeder en de andere vrouwen van het dorp bij elkaar kwamen om de bloemen te sorteren, keek Maria verbaasd toe. De vrouwen trokken drie helderrode stempels uit het midden van iedere kleine paarse bloem. Zij zetten de stempels zorgvuldig in een mand en gooiden de kapotte bloemen op een hoop op de grond.

Maria liep naar de stapel bloemen en raapte er een op. Er kwamen tranen in haar ogen toen zij er aan dacht hoe mooi zij geweest waren. Nu lagen zij kapot en verlept op de grond.

Ik vind het niet leuk om zoveel schoonheid vernietigd te zien, dacht Maria. Met tegenzin voegde zij zich bij haar moeder en de andere vrouwen aan de sorteertafel. De manden waren al spoedig vol rode stempels die door een groep jongemannen weggehaald werden. Er werden weer lege manden binnengebracht en Maria en haar moeder werkten tot de avond viel.

De volgende morgen zag Maria dat de stempels die zij geholpen had te verzamelen op rekken uitgestrooid waren om in de zon te drogen. Maria keek met belangstelling naar dit deel van het oogsten. De hete Spaanse zon had de stempels al spoedig genoeg gedroogd en toen begon

haar vader ze in te pakken om ze naar de markt te brengen.

Maria leunde tegen haar vaders vrachtwagen terwijl hij de manden inlaadde. „Papa, ik zie nog steeds niet in waarom iemand dit gewas zou kopen. Wat voor nut heeft het nu de bloemen stuk getrokken zijn?”

Haar vader hield even op en keek vriendelijk op haar neer. „Ben je verdrietig omdat al die mooie bloemen verdwenen zijn en er nog slechts dit kleine, lelijke, droge stokje over is?” vroeg hij, terwijl hij een van de harde stempels uit een mand nam.

„Ja, papa, dat ben ik,” zei Maria, terwijl zij haar ogen neersloeg en haar vader niet langer aankeek.

„Dit is saffraan, Maria.” Haar vader keek naar de stempel in zijn hand.

„Zolang de bloem groeit is zij een krokus, maar als wij de stempel eruithalen en drogen . . . nou, dan is het saffraan. En saffraan is het goud van Spanje.”

„Ik begrijp het nog niet. Hoe kan dat gedroogde ding goud genoemd worden?”

„Saffraan groeit maar in enkele plaatsen van de wereld, Maria,” legde haar vader uit. „Het planten en oogsten moet helemaal met de hand gedaan worden en is erg zwaar zoals je nu wel weet. Er zijn 64.000 bloemen nodig met hun stempels om een halve kilo saffraan te krijgen. Daarom is het zo kostbaar en zo zeldzaam.”

Maria knikte. Nu begon ze de waarde van al hun werk te begrijpen. „Maar wat wordt er mee gedaan als het eenmaal saffraan is? Hoe gebruikt men het?”

„Door de jaren heen is saffraan op vele manieren gebruikt: als parfum door de Grieken en als goudkleurige verf voor de kleding van leden van het koninklijk huis in vele landen.” De ogen van haar vader tintelden even. „Maria, breng maar een paar van deze stempels naar je moeder, want ik denk dat zij je kan laten zien wat de beste manier is om saffraan te gebruiken.”

Maria bracht de stukjes saffraan naar haar moeder en keek toe hoe zij die tot poeder vermaalde. Haar moeder borg het grootste gedeelte daarvan zorgvuldig op, maar bewaarde een heel klein beetje ervan voor de avondmaaltijd.

De hele familie zat die avond vol verwachting aan de keukentafel. Maria's gezicht begon te stralen toen de grote schaal *paella* voor haar werd neergezet, gevuld met kip, garnalen, mosselen en groenten. Maar het lekkerste was nog de onderlaag van zachtgele, met saffraan gekruide rijst waarop alles werd opgedist.

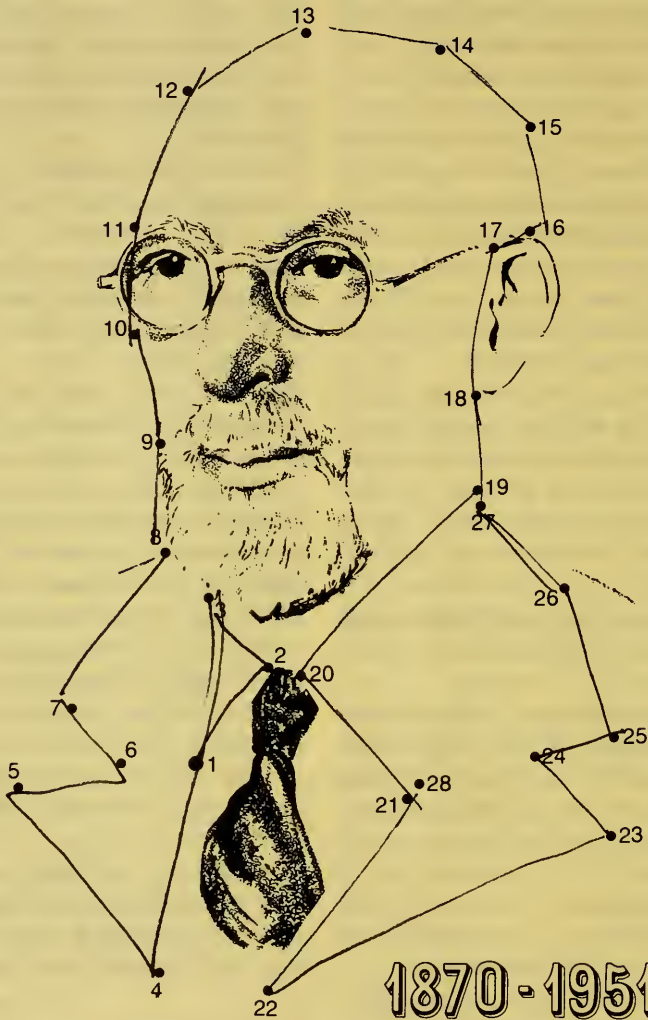
„Wel, Maria, nu begrijp je waarom wij al die bloemen geplukt hebben. Zo kunnen jij en anderen over de gehele wereld van de smaak van deze heerlijke specerij genieten,” legde haar vader uit.

Maria knikte en haar glimlach werd hoe langer hoe breder toen zij haar vork in de berg rijst stak die gekleurd was met het goud van Spanje. □

GEORGE ALBERT SMITH

Howard Boughner

George Albert was erg ziek. De dokter had tyfus geconstateerd, een verschrikkelijke ziekte in die tijd, en had gezegd dat de jongen minstens drie weken in bed moest blijven. Zijn moeder kreeg de opdracht George Albert alleen maar vloeibaar eten te geven en maar wat koffie voor hem te maken.

Zo jong als hij was, toonde hij al een groot vertrouwen in zijn Hemelse Vader en de bereidheid om zich aan zijn geboden te houden. George Albert wilde wel beter worden natuurlijk, maar hij wilde niet ongehoorzaam zijn aan het woord van wijsheid. Hij vroeg zijn moeder hem water te brengen in plaats van koffie en hun huisonderwijzer te laten roepen.

Broeder Hawks kwam spoedig op verzoek van mevrouw Smith en gaf George Albert een zegen, waarin hij hem beloofde gauw beter te zullen zijn. De volgende morgen al toen de jongen wakker werd, was de koorts verdwenen en hij voelde zich veel beter. Enkele jaren later toen hij een groep kinderen deze gebeurtenis vertelde zei hij: „Ik was de Heer dankbaar voor mijn genezing. Ik weet zeker dat Hij mij genezen heeft.”

Als jongeman werkte George Albert als verkoper, hij had de leiding van landbouwkundige en industriële ondernemingen en was actief in het bankbedrijf.

Zijn hart ging echter uit naar het werk in de kerk en de jeugd van de kerk. Hij was bijna veertig jaar lang actief in de padvinderij en kreeg de hoogste onderscheiding voor dat werk, de Zilveren Buffel, als erkenning voor

zijn werk met de jongens. Zijn liefde voor de kerk en zijn werk als zending en als president van de Europese zending werd in hoge mate op prijs gesteld. Hij koesterde ook een bijzondere vriendschap voor het Indiaanse volk.

Op 6 oktober 1903 werd ouderling Smith ondersteund als lid van de Raad der Twaalf Apostelen.

In 1909 werd hij ernstig ziek en twee jaar lang was hij niet in staat om zijn werk te doen. Op een nacht tijdens zijn herstel kreeg hij een droom waarin grootvader Smith aan hem verscheen en vroeg: „Ik zou graag willen weten wat je met mijn naam hebt gedaan.” George Albert antwoordde: „Ik heb nooit iets gedaan met uw naam waarvoor u zich zou moeten schamen.”

George Albert Smith bleef de naam Smith eer aandoen. In 1945, nadat hij tweeënveertig jaar lang als apostel gediend had, werd George Albert Smith de achtste president van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen. Als afgezant van de kerk, altijd vol welwillendheid, hielp hij de wereld meer begrip te krijgen voor de kerk en haar houding tegenover de kerk te verbeteren. Hij stond bekend als een zeer edelmoedig mens die ontelbare mensen geholpen heeft die in nood verkeerden.

President Smith stierf op 4 april 1961, op zijn eenentachtigste verjaardag. President Harry S. Truman heeft over hem gezegd: „Ik beschouwde hem als een van de grote geestelijke leiders van ons land.” □

Derek Cuthbert werd geboren in Nottingham (Engeland) niet ver van het Sherwood woud, waarin Robin Hood, een legendarische vogelvrij verklaarde volksheld, verbleef. „Ik woonde in feite dicht bij het kasteel Nottingham, dat in de verhalen over Robin Hood genoemd wordt,” vertelt ouderling Cuthbert. „Er is nog altijd een sheriff te Nottingham, en zo nu en dan wordt hij gevraagd de burgemeester van Nottingham bij te staan. Honderden jaren lang zijn er al mensen geweest die tot dat ambt benoemd zijn.

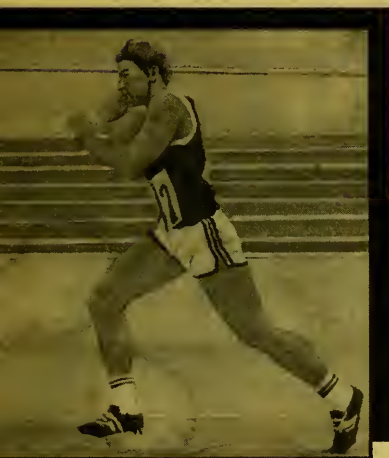
In het Sherwood woud staat een eik die Major Oak (de grootste eik) wordt genoemd. Vele mensen noemen hem ook de eik van Robin Hood. Hij is hol en er kunnen misschien wel twaalf mannen rechtop binnen in de boom staan. De boom is al 1500 jaar oud en men zegt dat het Robin Hoods schuilplaats was. De mensen komen van heinde en ver om de boom te zien.”

Ouderling Cuthbert en zijn gezin zijn bekeerlingen tot de kerk. „Wij werden gedoopt op een avond in januari 1951,” vertelt hij, „en wij hadden niet zo’n mooie kapel zoals er thans zovele zijn over de gehele wereld. Onze vergaderplaats was een oud huis, waar de zendelingen een doopvont hadden gemaakt onder de planken van de vloer. Mijn familie maakte

VAN VRIEND TOT VRIEND

Uit een interview van Joleen Meredith
met Ouderling Derek A. Cuthbert

deel uit van de eerste groep mensen die daar gedoopt werd. Wij waren erg gelukkig en opgewonden en wij verlangden ernaar gedoopt te worden, want ieder van ons wist wat onze Hemelse Vader en Jezus wilden dat wij deden. Hoewel het een erg koude avond was, voelden wij ons warm toen wij de doopvont ingingen. Na onze doop en bevestiging voelden

wij ons nog warmer, omdat wij wisten dat wij gedoopt waren in de ware kerk des Heren. Het hielp ons opnieuw te beginnen en ons schoon en rein te voelen."

Sport is altijd een van ouderling Cuthberts grote liefdes geweest. Hij gelooft in het trainen en beheersen van het lichaam door het juiste voedsel te eten en volop lichaamsbeweging te nemen.

„Ik heb ontdekt dat touwtje springen een heel goede oefening is,” vertelde hij. „Toen ik jonger was en aan het trainen was voor atletiek, deed ik veel aan touwtje springen. Ik vond het net zo doelmatig als jogging en je hoefde dan niet zo ver weg te gaan.

Ik herinner mij een bijzondere gebeurtenis uit mijn jeugd. Mijn vader nam mijn broer en mij eens mee naar sportwedstrijden en ik zag voor het eerst een man een speer werpen. Dat maakte grote indruk op mij als tienjarige jongen. Een aantal jaren later op de middelbare school won ik na veel oefenen de speerwerpwedstrijd en ik werd de winnaar van de spelen omdat ik ook succes oogste met het discuswerpen, het hoogspringen, het verspringen, en het hardlopen op de middellange afstanden. Later vertegenwoordigde ik de Universiteit van Nottingham en werd een erkende speerwerper en discuscoach."

Derek Cuthbert was twaalf jaar oud toen de tweede wereldoorlog begon. Hij herinnert zich nog levendig dat er luchtalarmoefeningen gehouden werden op school en dat zij in de schuilkelder gingen. Hij en zijn broer hielpen hun vader stapelbedden te

maken in de schuilkelder in hun tuin. Hij herinnert zich dat het voedsel een aantal jaren op de bon was. Voedsel, kleding, meubelen, alles was gerantsoeneerd. Hij herinnert zich dat hij eens al het voedsel dat een persoon per week kreeg op een bord plaatste: zesenvijftig gram boter, een klein beetje suiker, een plakje vlees, en een ei als wij geluk hadden. Wij moesten dat aanvullen met groenten uit onze tuin.

Gedurende de oorlog hebben wij veel gebeden als er luchtalarm was, en wij gingen dikwijls midden in de nacht naar de schuilkelder in de tuin."

Ouderling Cuthbert heeft een krachtig getuigenis met betrekking tot kinderen: „Ik heb een uitgesproken getuigenis dat kinderen, als geesten, in de tegenwoordigheid van God zijn voordat zij in de sterfelijkheid geboren worden. Onschuldig en rein komen zij in dit leven, en als zij sterven voordat zij de leeftijd hebben bereikt dat zij verantwoordelijk worden voor hun daden, zijn zij nog onschuldig en rein en keren terug in de tegenwoordigheid van God. „Doch ziet, Ik zeg u, dat kleine kinderen sedert de grondlegging der wereld door Mijn Eniggeborene zijn verlost” (Leer en Verbonden 29:46). Een volwassene dient zich te reinigen en te worden „gelijk een kindeke, onderworpen, zachtmoedig, nederig, geduldig . . .” (Moshiah 3:19.)

Ik houd van de woorden van de Heiland: „Wanneer gij u niet bekeert en wordt als de kinderen, zult gij het Koninkrijk der hemelen voorzeker niet binnengaan” (Matteüs 18:3).

„Als ik rondreis en ringconferenties bezoek, kijk ik er altijd naar uit om de kinderen van de ringen te ontmoeten en ze een boodschap te brengen van president Kimball,” verklaart ouderling Cuthbert. „Ik geef ook graag mijn getuigenis tegenover kinderen en vertel ze dan hoeveel onze Hemelse Vader van hen houdt. Hij heeft jullie werkelijk lief en wil dat jullie tot Hem spreken in het gebed en Hem vertellen hoe dankbaar jullie zijn voor zijn liefde. Hij heeft ons zijn liefde op vele manieren getoond: door het voor jullie mogelijk te maken hier op aarde te komen leven, door jullie een familie te geven, en in het bijzonder door de gift van zijn geliefde Zoon, Jezus.

Jezus houdt erg veel van jullie. Daarom kwam Hij naar de aarde om ons te leren hoe wij terug kunnen keren naar onze Hemelse Vader. Daarna maakte hij het mogelijk voor jullie om vergeven te worden als je iets verkeerd doet. Tenslotte gaf Hij zijn leven als een losprijs opdat jullie voor altijd met je familie zullen kunnen leven.”

Ouderling Cuthbert eindigde met een innig persoonlijk getuigenis: „Ik weet dat Jezus de Christus is, de Zoon van de levende God. Ik weet dat Hij vandaag tot ons spreekt door middel van president Kimball, die een ware profeet van God is. Kinderen, doe altijd wat de Heiland zou doen en zeg altijd wat Hij zou zeggen opdat jullie Hem eenmaal kunnen zien en Hij jullie in zijn armen kan nemen.”

□

De misoogst – veroorzaakt door een vulkaan aan de andere kant van de wereld – was meer dan het gezin Smith aankon.

uitbarsting plaats op 6 april 1815, Noord-amerikaanse tijd.

Toen de Tambora uitbarstte verdween ongeveer 1200 meter van de top van de berg en er onstond een krater van meer dan 24 kilometer doorsnede. De schattingen van de hoeveelheid stenen, grond, enzovoorts die uitgebraakt werd verschillen, maar het meest genoemde cijfer is honderdvijftigduizend kubieke meter. De kustlijn van de stad Tambora zakte 5,4 meter en de uitbarsting werd op 166 km afstand nog opgemerkt. De grootste schade werd aangericht binnen een cirkel van 480 km, waar drie dagen lang volkomen duisternis heerste. Dit doet denken aan de duisternis die in 3 Nephi 8 van het Boek van Mormon beschreven wordt. De warme lucht die uit de berg opsteeg veroorzaakte welvelstormen in alle richtingen die hele gebouwen en levende wezens de lucht in trokken.

Van belang voor de leden van de kerk is de rol die deze uitbarsting speelde in de geschiedenis van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen. De berg Tambora spuwde zoveel materiaal uit in de atmosfeer dat de straling van de zon getemperd werd en de aarde een graad Celsius koeler werd. Velen geloven dat dit de reden was dat het jaar 1816 bekend werd als het jaar zonder zomer. In het noordoosten van de Verenigde Staten viel er sneeuw in juni en juli, en sommige gewassen bevroren in augustus. Na de moeilijke jaren die zij al gehad hadden, was de misoogst van dat jaar meer dan het gezin Smith aankon. Om deze en andere redenen verlieten zij Vermont. Zij pakten hun bezittingen in en verhuisden naar Palmyra, New York, waar de jonge Joseph een reeks opmerkelijke visioenen en het Boek van Mormon zou krijgen. □

VIER GEDACHTEN OVER TIEND

Glenn Latham

Als jongeman van negentien jaar, die zijn eerste contacten met heiligen der laatste dagen had, was ik van plan om één dollar in het collectezakje te doen tijdens de zondagsschooldienst. Ik wilde mijn mormoonse gastheren laten zien dat ik niet krenterig was. Per slot van rekening verdiende ik maar vijfendertig cent per uur, zodat een bijdrage van één dollar niet weinig was. Maar de zondagsschool kwam ten einde en er was geen collectezakje.

Tijdens de avondmaalsdienst die zondagavond was er weer geen collecte en ik had nog wel besloten om mijn bijdrage te verdubbelen. De verklaring moest zijn dat je aan de deur betaalde als je naar buiten ging. Met mijn hand in mijn zak, was ik er voor klaar, maar ik moest mijn geld in de andere zak doen, omdat iedereen mij een hand wilde geven.

Eenmaal buiten het gebouw, vroeg ik terloops aan mijn gastheer: „Wanneer wordt er gecollecteerd?”

Hij glimlachte en antwoordde: „Wij gaan niet rond met een collectezakje in onze kerk.”

„Nooit?” vroeg ik.

„Nooit,” was het antwoord.

„Dat is mooi,” dacht ik. „Dat is het soort kerk dat mij ligt.” Blijkbaar werd het tijd voor mij om iets te leren over tiend.

Ik had lang en ernstig gebeden over godsdienst. Een onrustig gevoel bleef mij maar plagen, een gevoel dat mij ertoe dreef om geestelijke verlichting te vinden. De volgende woensdagavond gaven de zendelingen mij de les over tiend, en ik vond de troost die ik gezocht had.

Nooit zal ik het gevoel vergeten dat door mij heen ging toen die twee ouderlingen mij begonnen te vertellen over tiend. Van hun eerste woord af tot hun laatste amen, wist ik dat het waar was. De volgende zondag betaalde ik mijn eerste tiend, hoewel het nog zes maanden zou duren voordat ik gedoopt werd.

Gedurende de dertig jaar dat ik nu lid van de kerk ben, heb ik gemerkt dat er een aantal verkeerde opvattingen zijn over tiend, denkfouten die tussen de mensen en de grote zegeningen staan die het gevolg zijn van het onderhouden van

deze prachtige wet. Ik heb er vier van geanalyseerd.

Fout 1:

Men heeft geld nodig om tiend te kunnen betalen.

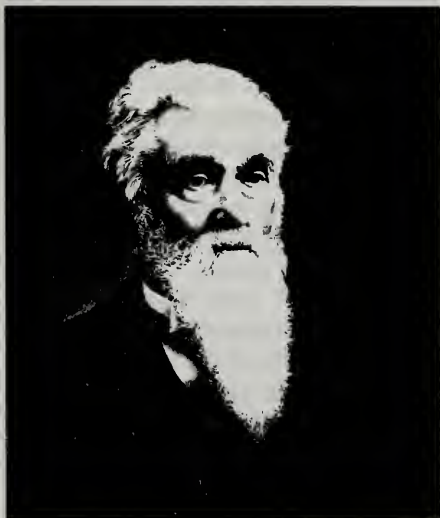

Men heeft geen geld nodig om tiend te betalen, men heeft geloof nodig.

In de door de kerk gemaakte film, *De vensters des hemels*, wordt de nadruk gelegd op geloof als de drijvende kracht achter het betalen van tiend. In de film wordt getoond aan welke grote financiële problemen de kerk het hoofd moest bieden in de tijd dat president Lorenzo Snow president van de kerk was. De kerk zat diep in de schulden, en er was geen teken dat het beter zou worden. Terwijl hij naar een oplossing zocht werden hem verschillende voorstellen voorgelegd die alle inhielden dat er bijdragen gevraagd moesten worden aan de leden van de

President Lorenzo Snow

kerk. President Snow was van mening dat geen van die voorstellen bevredigend was en hij volgde de influisteringen van de Geest en reisde naar een van de zwaarst beproefde gemeenschappen in de kerk, St. George, Utah, waar de ergste droogte heerste die er in vijfendertig jaar geweest was.

Geleid door de Geest, pleitte president Snow met deze wanhopige mensen om hun geloof te tonen door tiend te betalen. Door aan dit verzoek te voldoen werden de vensters van de hemel geopend, letterlijk, en de mensen werden gezegend.

Fout 2:

De tiend wordt gemeten naar het bedrag dat betaald wordt.

Een betaalde tiend is een tiend, en het bedrag dat iemand betaalt maakt niets uit. Ik heb eens voor de kerk 5 centen gekregen van een arm acht jaar oud Navajo meisje dat ik in 1954 heb gedoopt. Na haar bevestiging kwam zij naar mij toe met haar vuistje om die 5 cent geklemd. Zij overhandigde mij het geldstukje en zei: „Dit is mijn tiend, broeder. Het is een volle tiend.”

Dat kleine Navajo meisje had evenveel tiend betaald als het rijkste lid van de kerk - een volle tiend.

Fout 3:

Door het betalen van de tiend komt de tiendbetaler in financiële moeilijkheden.

Een mooie herinnering in mijn leven is iets wat gebeurde tijdens mijn eerste huwelijksjaren. Ik studeerde aan de Brigham Young

University en wij waren met ons eerste kindje net in ons eerste huis getrokken. Omdat wij de baby hadden, kon mijn vrouw niet meer gaan werken en wij kwamen in ernstige financiële problemen. In een bepaalde maand rekenden wij uit dat als wij onze tiend betaalden na het betalen van alle lasten, dan zouden we precies vijftig cent over houden. Maar wij worstelden niet erg lang met dat probleem omdat wij geloofden wat de Heer ons verteld had door middel van de profeet Maleachi. (Zie Maleachi 3:10-12.) Wij betaalden onze tiend.

De maandag daarop was ik in de stad en zag in een winkel een stelletje lijsten staan. Een van onze vrienden van de universiteit had ons een prachtige ets gegeven om in huis op te hangen, maar ik kon mij natuurlijk niet veroorloven een lijst ervoor te kopen. Toen ik mij omdraaide om verder te gaan, kwam de gedachte in mij op om de jongeman achter de toonbank te vragen of hij soms iemand kende die een huisschilder nodig had. Mijn vader was schilder geweest, mijn grootvader ook en ook ik had het vak geleerd. Ik dacht niet dat er veel kans was om een baan te krijgen, want het was winter en er was nergens veel werk. Maar ik volgde de ingeving en vroeg de bediende om werk. Hij zei: „Weet u, er was hier vanmorgen een klant die vertelde dat hij een goede schilder zocht.” Hij gaf mij het adres van de man, ik belde hem binnen 'n uur op en die middag verdiende ik al twee dollar per uur als voorman van een groepje schilders. Dat was een hoog loon in die tijd, en ik heb sindsdien nooit meer zonder werk gezeten.

Neen, tiend betalen maakt niet armer. Tiend betalen maakt iemand rijker. Het betalen van tiend opent werkelijk de vensters van de hemel.

Fout 4:
Het tiendgeld is
ons eigendom.

Dit doet mij denken aan een verhaal dat president George Albert Smith op 'n keer vertelde. Hij was eens in gezelschap van een rijke vriend die lid van de kerk was, toen die vriend het onderwerp tiend ter sprake bracht. Hij vertelde dat hij de tiend niet op de gebruikelijke manier betaalde, maar in plaats daarvan elk jaar een tiende deel van zijn inkomen op de bank zette en dit bedrag dan besteedde voor allerlei liefdadige doeleinden die hij zelf uitkoos. „Wel, wat denk jij daarvan?” vroeg hij. President Smith antwoordde: „Ik vind dat je heel edelmoedig bent met het geld van iemand anders.” (*Improvement Era* van juni 1947, blz. 357.)

President Marion G. Romney herinnert ons er ook aan dat de tiend geld is dat wij aan de Heer verschuldigd zijn en dat wij het niet mogen zien als een bijdrage:

„De tiend is geld dat iedereen aan de Heer verschuldigd is als huur voor het gebruik van de dingen die de Heer heeft gemaakt en ons voor ons gebruik heeft gegeven. De Heer, aan wie wij de tiend verschuldigd zijn, verkeert in de positie van de voornaamste schuldeiser. Als er niet voldoende is om alle schuldeisers te betalen, moet Hij het eerst betaald worden. U schrikt misschien een beetje van deze uitspraak, maar het is waar. De andere schuldeisers hoeven zich echter geen zorgen te maken, want de Heer zegent altijd de persoon die voldoende geloof heeft om zijn tiend te betalen, zodat hij ook zijn andere schuldeisers nog zal kunnen betalen.” (Zie *De Ster* van februari 1981, blz. 3.) □

DE CHOCOLADE- CAKE

Esther Moore Brown

Het was een van die algemene conferenties waarop een van de sprekers verslag uitbracht over de groei van de kerk, en ik voelde mij als het ware meegesleurd in de roes van tempels, bezoekerscentra, meer zendelingen die iedere maand naar meer landen gingen, en zendingswerk van de leden zelf dat zich steeds meer uitbreidde. . .

En toen was er een stemmetje binnenin mij dat vroeg: „En hoe staat het met uw burenen?”

Een andere stem antwoordde prompt: „Mijn burenen zijn een hopeloos geval.”

Dat dacht ik echt - vooral diezelfde avond toen ik de drie buurljongens van twaalf, tien en acht erop betrapte dat zij kattenkwaad aan het uithalen waren in onze tuin. Ik werd echt boos.

Precies een week nadat de Millers naast ons waren komen wonen, kwam Bonnie, mijn zesjarig dochtertje, binnen met een bult op haar voorhoofd. „Jerry heeft een steen naar mij gegooid.”

Kathy, tien jaar oud, was verontwaardigd. „Mama, Jerry Miller heeft een grote steen

naar Bonnie gegooid omdat zij hun poes vasthield. Toen zij begon te huilen, kwam mevrouw Miller naar buiten en Jerry vertelde haar dat wij hem uitgescholden hadden. Ze zei toen tegen ons dat wij ons met onze eigen zaken moesten bemoeien en in onze eigen tuin moesten blijven.”

„Wij hebben niemand uitgescholden, mama,” voegde mijn ernstige achtjarige Cynthia eraan toe.

Mijn vijf kinderen hadden wel eens meer wat strubbelingen met andere kinderen in de buurt, maar wij moeders haalden ze dan gewoonlijk uit elkaar totdat zij gekalmeerd waren; een uur later waren zij gewoonlijk weer met elkaar aan het spelen. Maar mevrouw Miller verdedigde altijd haar kinderen wat ze ook gedaan hadden.

Nadat ik de jongens in onze tuin betrapt had, bracht ik ze naar hun moeder en gaf ze alle drie een flink standje: „Als er nog meer stenen in onze tuin gegooid worden, als mijn kleine meisjes bang gemaakt of bedreigd worden, of als er nog eens iemand naar binnen gluurt, roep ik de

politie. En u, mevrouw Miller, als u uw eigen kinderen in bedwang hield in plaats van alle andere, dan zou deze buurt misschien weer eens wat vrede hebben.” Bevend van kwaadheid keerde ik naar huis terug. Maar de volgende dag, toen mijn woede gezakt was, wist ik dat ik het verkeerd gedaan had. „Er is geen enkel gezin dat het voorbeeld van goede heiligen der laatste dagen zo hard nodig heeft dan dit,” dacht ik. „Had ik een slechter voorbeeld kunnen zijn? En kijk eens hoe ik erdoor van streek geraakt ben. Ik wil nooit meer zo kwaad worden.” Ik bad hardop: „Wat moet ik nu doen, Hemelse Vader? Wat zou uw Zoon doen?” Toen ik dat gevraagd had, kwam het antwoord duidelijk in mij op: „Toon grote liefde.”

Terwijl ik hierover nadacht begon het idee mij aan te spreken en ik ging direct naar de keuken. Terwijl ik een chocoladecake bakte en glaceerde, praatten de kinderen en ik over de Millers en hoe wij ze behandeld hadden en hoe zij ons behandeld hadden. Wij bespraken het voorbeeld van de Heiland en hoe Hij anderen altijd goed behandelde.

Toen de cake klaar was, bracht ik hem naar de burens. Mevrouw Miller was niet thuis, en ik overhandigde hem daarom aan de oudste jongen en zei tegen de drie jongens: „Ik heb deze cake speciaal voor jullie gebakken.” Op hun gezichten stond zowel verbazing als verrassing te lezen. „Ik voel mij schuldig omdat ik zo boos op jullie werd, maar weten jullie wie zich nog ongelukkiger voelt? Je moeder. Zij houdt van jullie en het doet haar pijn als jullie dingen doen die je niet zou moeten doen.

Zouden wij niet kunnen proberen om beter met elkaar op te schieten en goede burens te worden voor elkaar?”

„Nou goed,” bromde Tom, verlegen, „we zullen het proberen.”

Toen ik mij omdraaide om weer naar huis te gaan, zeiden ze alle drie tegelijk: „Dank u voor de cake, mevrouw Brown!”

Het resultaat van deze daad was niet te geloven. In de daaropvolgende maand werden er geen stenen meer gegooid. Mijn twee kleinsten kwamen geen enkele keer naar binnen uit angst voor de bedreigingen van de buurjongens. En alle drie de jongens riepen nu vrolijk: „Hallo, mevrouw Brown”, als zij mij zagen.

Maar ik schaamde mij nog altijd dat ik zo boos geworden was. Ik kwam mevrouw Miller nooit meer tegen en deed ook geen poging haar te spreken te krijgen, zelfs niet toen Cynthia en Bonnie mij tijdens een lunch vertelden: „Bonnie wilde Jerry Miller niet met haar racewagens laten spelen omdat hij er iedere keer de welen van aftrok, en toen Jerry begon te huilen kwam mevrouw Miller naar buiten. Zij was niet eens boos op Bonnie. In plaats daarvan zei ze tegen Jerry: „Als Bonnie jouw auto kapot maakte, zou ze er ook niet mee mogen spelen.” Toen stuurde ze hem naar binnen om daar eens een poosje over na te denken.”

Het spijt mij nog altijd dat ik niet naar mevrouw Miller zelf ben toegegaan om haar mijn liefde te tonen. Zij verhuisden een maand later en ik heb nooit gehoord waar zij heen gegaan zijn. Maar ik weet dat ik de les van die chocoladecake nooit zal vergeten. □

In ons Finse stadje was de skiwedstrijd de grote gebeurtenis van het jaar. Het dorp in Karelië waar ik mijn jeugd doorbracht is nu een deel van Rusland. De Russen lijfden het, met de hele provincie Karelië, in nadat de twee landen oorlog met elkaar gevoerd hadden in 1939-1940. Maar toen ik jong was, was het land van de meren, de moerassen, de stromen, het koude weer en de heuvels

een deel van Finland. En dat betekende dat het een land van skiën en skiwedstrijden was.

Iedere februari als de ergste kou voorbij was, hadden de mensen van het stadje de gewoonte om hun winterslaap te beëindigen door samen te komen bij een grote zandgroeve aan de rand van het stadje. Die zandgroeve was het eindpunt van de skiwedstrijd, dwars door het landschap

TAPPI-EISKA

Lea Mahoney

Geïllustreerd door Dilleen Marsh

heen, en daar waren goede redenen voor. Ten eerste was het gat dat in de kant van de heuvel gegraven was door bouwvakkers in de zomer groot genoeg voor het eindpunt, maar er was ook nog ruimte voor een voedselkraam. Op de dag van de wedstrijd was de lucht vervuld met de geur van allerlei kleverig spul, warme vleespasteitjes en worsten. Een ander voordeel was ook dat de met sneeuw bedekte kanten van de zandgroeve een natuurlijk amfitheater vormden. Langs de kant van de groeve konden de toeschouwers duidelijk het laatste stukje van het parcours zien en de hele stad wist wie de winnaar was op het ogenblik dat hij de eindstreep over ging.

Er waren veel voorbereidingen voor de wedstrijd. De mensen die belast waren met de organisatie bonden blauwe papieren banden om de arm van enkele oudere kinderen, die dan de opdracht kregen het parcours vrij van mensen te houden. Voor de verschillende wedstrijden werden banen uitgezet, korte voor de jongere kinderen, langere voor de grotere kinderen; aparte parcoursen voor de mannelijke en vrouwelijke tieners en dan voor de mannen en vrouwen. Er was zelfs een parcours voor bejaarden, die in hun eigen wedstrijd nog veel presteerden. Iedere groep volgde zijn eigen baan, duidelijk aangegeven door gekleurde papieren wimpels. Maar de belangrijkste wedstrijd was de 30 km voor de mannen. De winnaar was het hele jaar de held van het dorp want hij had zichzelf waar gemaakt. Menige rustige boer, schoenmaker, of winkelier droomde ervan alle burens voorbij te glijden en als eerste de eindstreep te halen.

Wij kinderen hadden echter onze eigen held. Wij noemden hem Tappi-Eiska. Nog iets korter en 't mannetje zou een

dwerg geweest zijn. Hij was ook de aardigste en vrolijkste man die wij kenden buiten onze familiekring. Misschien kwam het omdat hij zo klein was zodat wij niet tegen hem op hoefden te kijken. Misschien begrepen wij de problemen die hij had vanwege zijn maat. „Eiska” was waarschijnlijk een afkorting van Einari, wat zijn echte voornaam geweest kon zijn. Maar „Tappi” was het Finse woord voor „stompje” of „kleintje” en het is heel goed mogelijk dat zijn bijnaam oorspronkelijk bedoeld was als een scheldnaam. Dat was voor ons kinderen niet belangrijk. Wij vonden dat hij de skiër van het jaar moest worden.

Het probleem was dat Tappi-Eiska helemaal geen goede skiër was. Het eerste jaar dat hij meedeed aan de wedstrijd voor de mannen werd het een compleet fiasco. De mannen moesten drie keer een parcours afleggen van tien kilometer, en toen de winnaar over de eindstreep ging had Tappi-Eiska het parcours nog maar net één keer afgelegd. Tegen de tijd dat Tappi-Eiska klaar was, waren alle andere skiërs al in de sauna of op weg naar huis. Slechts een paar teleurgestelde kinderen wachtten op hun vermoeide vriend bij de eindstreep.

De rest van de winter en de hele volgende winter bracht Tappi-Eiska iedere minuut die hij over had op die baan door. In de zomer zwom hij en roeide in een grote legerboot op de Vuoksi rivier. Hij werd niet langer, maar wel gespierd. Voor ons kinderen werd het echt spannend. Wij waren er zeker van dat al die spieren en al die training hem tot winnaar zouden maken. Wij vonden dat een man die wedstrijd moest winnen alleen maar omdat hij zo aardig was. Zo gebeurde het toch ook in de films.

Maar Tappi-Eiska won de wedstrijd ook

dat jaar niet. Hij ging tegelijk met de laatste groep skiërs over de eindstreep. Hij was tenminste niet uren achter en er waren enkele mensen meer, die hem de eindstreep zagen halen. Wij kwamen tot de conclusie dat zijn benen gewoon te kort waren om met de grote mannen te kunnen wedijveren. Misschien was het beter als hij het maar helemaal opgaf.

Maar in het daaropvolgende jaar toonde Tappi-Eiska ons wat het Finse woord *sisu* betekent. In het Nederlands betekent het vastberadenheid of moed. En dat is precies wat hij had. Hij bleef trainen en trainen en trainen. Toen de volgende wedstrijd kwam wisten wij dat Tappi zou winnen. Natuurlijk waren wij daar de vorige jaren ook van overtuigd geweest, maar deze keer leek het echt mogelijk.

De voortsnellende skiërs wierpen sneeuw op toen zij met grote vaart het bos instoven. Zij legden een ronde af en toen een tweede en verdwenen weer in het bos. Tegen de tijd dat zij weer in zicht zouden komen, gingen er 'n paar van ons, zelf ook op ski's, hen uit de zandgroeve tegemoet, overtuigd dat de winnaar Tappi-Eiska zou zijn.

Wij wachtten in de kou. De bomen waren wit van de ijzel. De rook van de paar schoorstenen die te zien waren ging recht omhoog als grijze linten. Onze wangen waren rood. Maar toen, plotseling, werden wij helemaal warm. Aan de rand van het bos was de kleinste man van de stad verschenen - nu de grootste man van de stad - Tappi-Eiska. Hij lag voor op alle anderen! Zelfs de volwassenen stonden op en juichten hem toe.

Hij kwam aan bij de heuvel. Wij konden zien hoe zijn korte benen zo snel heen en weer gingen dat wij ze nauwelijks konden volgen. Toen kwam er een andere man aan, een enorme, onbehouwen kerel! Ik

weet zeker dat velen van ons hoopten dat deze langbenige akelige vent zou struikelen of zijn ski zou breken, als hij Tappi maar niet voorbijging. Maar toen de twee de top bereikten gleden de lange skiër hem voorbij en ging het eerst over de eindstreep.

Heel dikwijls heb ik in de daaropvolgende jaren medelijden gevoeld voor de man die het eerste aankwam. Weinigen van ons juichten de winnaar toe. Maar toen Tappi-Eiska over de eindstreep ging werd het ineens een gekkenhuis. Wij volgden hem in de groeve op onze ski's en geen oudere kinderen met armbanden om hadden ons tegen kunnen houden. Wij verzamelden ons rondom Tappi-Eiska en gooiden hem met ski's en al, de lucht in. Vele mensen van de stad die wisten hoe Tappi-Eiska zijn best gedaan had, voegden zich bij ons. Sommigen huilden zonder zich ervoor te schamen. Wij vergaten helemaal dat hij als tweede binnengekomen was, en niet als eerste. Dit koppige mannetje had ons de waarde laten zien van volhouden en hij was de held van onze jeugd geworden.

Dat was in 1938. De tweede wereldoorlog begon het jaar daarop en vele dingen vielen weg. Er waren geen skiwedstrijden meer. Ik heb nooit de kans gekregen om een van de oudere kinderen te zijn en de banen vrij te houden. En Tappi-Eiska heeft nooit meer de kans gekregen om te bewijzen dat hij als eerste over de eindstreep kon gaan. Maar wat mij en de anderen betreft was dat ook niet nodig. Hij had al bewezen dat hij een echte winnaar was in iedere betekenis van het woord. □

Weinig evenementen zijn indrukwekkender dan de openingsplechtigheden van de Olympische spelen. In een reusachtig stadion juichen duizenden aanwezigen als de atleten de baan rondlopen. De vlaggen van meer dan honderd landen wuiven. Het kleurig spektakel verblindt een ieders oog. Honderden duiven die de vrede symboliseren worden losgelaten. Kanonnen bulderen. Dan komt een hardloper het stadion binnen. In zijn hand draagt hij een toorts, die oorspronkelijk door de stralen van de zon in Olympia (Griekenland) werd aangestoken, en daarmee steekt hij de Olympische vlam aan.

Iedere deelnemer aan de wedstrijden hoopt een gouden medaille te winnen. Zij die het zover brengen zullen op deze Olympische medaille de woorden kunnen lezen: „Citius, Altius, Fortius,” wat „sneller, hoger, sterker” betekent. Sinds het begin van de Olympische spelen is dat ook zo geweest. De records die gebroken werden en de menselijke prestaties die daar geleverd werden kunnen samengevat worden in deze drie woorden, die het eeuwige streven van de mens naar verbetering weergeven: Citius, Altius, Fortius of sneller, hoger, sterker.

Hoe goed wij dit motto nakomen wordt aangetoond door zowel Olympische als wereldrecords. In de jaren tussen 1920 en 1930 werd een man, Johnny Weissmuller genaamd, de grootste zwemmer aller tijden genoemd. Voor de Olympische spelen vestigde hij wereldrecords in 67 sportevenementen. In de spelen van 1924 en 1928 won hij beide keren vijf gouden medailles. Heden ten dage verbeteren meisjes onder de twintig zijn wereldrecords.

Jarenlang heeft men gedacht dat niemand een mijl (1.6 km) in minder dan

vier minuten zou kunnen lopen. Herhaaldelijk hadden atleten geprobeerd om die tijd te verbeteren, totdat Roger Bannister, een Engelse medische student, de wereld verbaasde door de mijl in 3.59.4 minuten af te leggen. Dat was op 6 mei 1954 te Oxford. Sindsdien hebben dozijnen het oude geloof dat de mogelijkheden van de mens beperkt zijn gelogenstraft. Onder hen was zelfs een jongen die nog op de middelbare school zat, Jim Ryun, die die

---

SNELLER, HOGER, STERKER

Ik verkies geen gewone man te zijn. Het is mijn goed recht om ongewoon te zijn als ik dat kan.

Robert L. Backman

afstand aflegde in 3.59 minuten, en als achtste eindigde in een groep hardlopers met meer ervaring. Ruyn zelf heeft nu al bijna 20 keer de mijl gelopen in minder dan 4 minuten, en het nieuwe record dat gevestigd werd door Sebastian Coe van Groot-Brittannië is een ongelooflijke 3.47.33!

Men dacht dat de grootste afstand die men bereiken kon met kogelstoten 18,2 meter was. Parry O'Brien maakte een

eind aan die mythe tijdens de Olympische spelen van 1956, en nu is het wereldrecord al 22,15 meter. Tijdens de eerste moderne Olympische spelen die in 1896 in Griekenland werden gehouden, wierp de winnaar van de gouden medaille de discus 29,09 meter. Het wereldrecord is thans 71,17 meter.

Toen ik jong was haalde Bob Richards 4,5 meter met de polsstok en dat was een ongelooflijke hoogte. Tijdens de laatste

1954:

Roger Bannister werd tijdens een wedstrijd in Oxford, de eerste man die de mijl (1,6 km) in minder dan vier minuten liep.

Olympische spelen braken zes mannen het Olympische record van 5,49 meter voordat Wlydslaw Kozakiewicz uit Polen 5,692 meter haalde, de eerste keer in 60 jaar dat er een wereldrecord gevestigd werd in polsstokspringen tijdens de Olympische spelen. Bij de tweede van drie mislukte pogingen zou hij 5,81 meter hebben gehaald.

De prestaties van deze atleten bevestigen de woorden Citius, Altius, Fortius. Maar hoe wordt men zo'n kampioen? Hoe brengt men het zover dat men op de bovenste trede van het erepodium komt te staan nadat men sneller gelopen, hoger gesprongen of meer kracht getoond heeft dan ooit tevoren? Ik geloof dat atletische kampioenen dezelfde eigenschappen nodig hebben als kampioenen op alle andere gebieden.

VERLANGEN

Per slot van rekening slaagt men nergens in als men zijn best niet doet. Nadat hij de vier minuten barrière had gebroken definieerde Roger Bannister het verlangen als „het vermogen om meer uit jezelf te halen dan in je zit”. Gedurende de race waarmee hij het record brak, gebod hij zichzelf: „Roger, je gaat nu hardlopen, al moet je het op je knieën doen”. Bob Zuppke, de succesvolle coach van de Illinois University, gelooft dat er altijd iets meer gegeven kan worden. „Als je zo ver, zo hard en zo lang zou rennen dat je totaal uitgeput was, en je keek op en zag een grote leeuw staan, zou je nog wel even door kunnen rennen, denk je ook niet?” vroeg hij. Atleten trainen hoewel zij pijn lijden, omdat zij zich er van bewust zijn dat zij tijdens de wedstrijden ook pijn zullen

voelen en dan toch door moeten gaan. Het lijkt misschien vreemd, maar die atleten kunnen u vertellen dat wanneer je pijn moet doorstaan, je kracht ontvangt. Het doet pijn je longen groter te moeten maken, je spieren te moeten uitrekken. Maar wanneer je het doet, zul je de volgende keer meer capaciteiten en meer kracht hebben. Zo is het ook in het leven. George R. Johannesen sr. van de wijk Kalamazoo, in de ring Lansing Michigan vertelde het volgende verhaal over een schoolkameraad, Pete Cavallo, die niets liever wilde dan een goede atleet worden, hoewel hij maar anderhalve meter groot was en nauwelijks 45 kg woog. Cavallo (dit betekent paard) besloot te gaan veldlopen. Het eerste jaar eindigde Pete de race, maar lang nadat het stadion al leeg was. Het volgende jaar deed hij het een beetje beter, en het derde jaar eindigde hij toen er nog toeschouwers in het stadion waren. Het vierde jaar waren er mensen die zeiden: „Konden die kleine beentjes van Cavallo het van 't jaar maar eens halen!” Maar niemand geloofde er echt in. Toch heerste er een zekere spanning. Iedereen keek naar de heuvel die naar het stadion leidde, in de hoop Peter Cavallo vooraan in de groep koplopers te zien als zij hun laatste sprint naar de eindstreep zouden maken. Toen kwam een van de grote, langbenige hardlopers in het zicht en men hoorden een zucht van teleurstelling door het stadion gaan. Mensen begonnen zelfs al weg te gaan. Maar plotseling kwam de kleine Pete tevoorschijn op de heuvel. Het stadion werd wild van enthousiasme en iedereen schreeuwde: „Lopen Pete, lopen, paardje!” De winnaar was helemaal vergeten, net alsof Pete het eerst was binnengekomen. En misschien was dat wel het geval want de mensen herinneren zich nu nog

het voorbeeld dat hij gaf en hoe hij zijn best had gedaan.

PERSOONLIJKE INSPANNING

Het opvallendste voorbeeld van persoonlijke inspanning dat ik ken is dat van Jim Thorpe. Hij was van Lamanitische oorsprong en bezocht de Indiaanse school te Carlisle. Daar maakte hij een carrière die

nooit meer geëvenaard is. Hij was een van de belangrijkste spelers van het footballteam en hij kon zo hard rennen dat hij voor de grap het andere team vertelde welke kant hij van plan was op te gaan. Als zijn team de bal moest wegtrappen dan trapte hij hem wel 70 yards ver.

De kleine Indiaanse school van Carlisle versloeg eens de machtige Harvard University dank zij de punten die Thorpe won. Op een andere keer speelden zij tegen de militaire academie. Thorpe pakte de bal

---

1912:
Jim Thorpe won zowel de vijfkamp als de tienkamp tijdens de vijfde Olympiade te Stockholm.

die door het leger weggetrapt was, rende 90 yards en maakte een doelpunt, dat echter werd afgekeurd. Prompt daarop kreeg Thorpe de bal weer in handen en rende 95 yards om een doelpunt te halen. Op de baan en in het veld zou de Indiaanse school van Carlisle het zwaar te verduren krijgen tegen de ongeslagen Lafayette High School (Pennsylvania). Jim Thorpe ging naar de wedstrijd in gezelschap van een andere man. Lafayette kwam opdagen met 48 atleten, zodat een

van de organisatoren zei: „Bedoel je dat jullie tweeën het hele team van Carlisle moeten voorstellen?”

„Nee,” antwoordde Thorpe. „Ik alleen. Hij is onze studentenleider.”

Die dag won Thorpe het hoogspringen, het verspringen, het kogelstoten, het discuswerpen, de 120 yards hordenloop, de 220 yards hordenloop en werd derde in de 100 yard sprint. Carlisle was de winnaar met 71 punten tegen 41.

Harold Connolly had zijn linkerarm drie

1971:

Joe Frazier versloeg Muhammad Ali tijdens een bokswedstrijd van vijftien ronden te New York.

keer gebroken, zodat deze nog maar driekwart zo lang was als zijn rechterarm. Om zijn kortere arm te oefenen en te sterken begon hij de kogels (ijzeren ballen met handgreep) terug te gooien naar de kogelslingeraars van het Boston college. Al gauw gooide hij ze verder terug dan zij ze slingerden, zodat hij mee ging doen. Later brak hij het wereldrecord en won een gouden medaille. Van zijn zwakste punt maakte hij het sterkste.

„Niet iedereen kan een kampioen worden en niet iedereen kan een atleet zijn,” zei de bokser Joe Frazier, „maar iedereen kan zijn best doen om iets van zichzelf te maken.”

ZELFVERTROUWEN

Wereldrecords worden dikwijls gevestigd voordat de wedstrijd heeft plaatsgehad.

„Iemand gaat het wereldrecord op de 200 meter rugslag verbeteren,” voorspelde Jed Graef, een Amerikaanse zwemmer tijdens de Olympische spelen van 1964. „En wie zal dat zijn?” „Ik!” zei Graef. En hij deed het.

Tijdens de onofficiële spelen van 1906 in Athene, werd een Oostenrijkse gewichtsheffer, Josef Steinbach, door de partijdige menigte uitgejouwd omdat hij zogenaamd beroeps was. De gefrustreerde Oostenrijker verliet het stadion, en liet de Griek die op de tweede plaats kwam de wedstrijd winnen. De vlag werd gehesen, de menigte juichte. Toen kwam Steinbach het stadion weer binnen en liep naar het gewicht dat de winnaar met veel moeite had opgetild. Met groot gemak hief hij het drie keer boven zijn hoofd.

In 1952 won de super-atleet Emil Zatopek van Tsjecho-Slowakije zowel de 10.000 als de 5.000 meter hardlopen. Om zijn over-

winning te vieren kondigde hij aan dat hij ook aan de marathon zou meedoen, hoewel hij nog nooit eerder aan de 42 km race had meegedaan.

„Geloof u werkelijk dat u kunt winnen,” vroeg een journalist hem.

„Als ik niet dacht dat ik kon winnen, zou ik mij niet hebben laten inschrijven,” antwoordde Zatopek.

Toen zij 24 km hadden gelopen, liep Zatopek zij aan zij met Jim Peters van Groot-Brittannië, de favoriet van de race.

„Vind je niet dat wij een beetje harder moeten lopen?” vroeg Zatopek en hij ging er vandoor. Hij grinnikte toen hij de wedstrijd won.

De footballspeler Floyd Little van een professioneel footballteam uit Denver sprak zijn zelfvertrouwen zo uit: „Ik verkies geen gewone man te zijn. Het is mijn goed recht om ongewoon te zijn als ik dat kan.”

EERLIJKHEID

Tijdens de Griekse spelen van vroeger werd iedere deelnemer die de regels overtrad of een jurylid probeerde om te kopen gestraft met een boete. Bovendien moest hij een standbeeld van zichzelf maken, met zijn naam erop en de overtreding die hij begaan had. Dergelijke standbeelden werden *zanes* genoemd. Wat bij die oude spelen het meest opvalt is misschien wel dat er in duizend jaar maar 13 *zanes* werden gemaakt. Maar er zijn andere manieren om eerlijk te zijn in sport naast het zich aan de regels houden.

Tijdens golftoernooien is er een regel dat een deelnemer niet verder mee mag doen als hij een onjuiste puntenkaart tekent of zijn kaart inlevert zonder hem te tekenen. Een beroemde golfspeler, Gary Player genaamd, deed dat eens en werd uitgeslo-

ten van een erg belangrijk toernooi. Toen hem gevraagd werd of iemand uit de tent waar de punten werden bijgehouden hem er niet op had kunnen wijzen, antwoordde hij:

„Vriend, er zijn verantwoordelijkheden in het leven. Je kunt je eigen verantwoordelijkheid niet op de schouders van iemand anders afschuiven. Ik was daar verantwoordelijk voor. Ik heb het niet gedaan, dus moet ik de gevolgen dragen.”

Tijdens de Olympische spelen in 1936 verklaarde Hitler dat Ariërs een superieur ras waren. De Verenigde Staten hadden 10 zwarte atleten in hun team, die, tot Hitlers groot verdriet, meer punten wonnen dan elk ander nationaal team. De beste atleet van de tien was Jesse Owens. Tijdens de openingsplechtigheden weigerde Hitler Owens te begroeten en negeerde opzettelijk de zwarte atleten. Owens haalde eenvoudig zijn schouders op en zei: „Uiteindelijk kwam ik hier niet om Hitlers hand te drukken.” Toen deed hij mee aan de strijd en won vier gouden medailles. Toen hij het wereldrecord brak bij verspringen, was de eerste die hem gelukwensde niet een lid van zijn eigen team maar een enthousiaste Duitser die aan dezelfde wedstrijd meegedaan had, Luz Long.

„Ik heb nog nooit zo iets gezien. Je bent de grootste van allemaal!” riep Long uit in gebroken Engels.

Toen Owen Long's hand in de zijne nam en deze drukte, kreeg hij een donderend applaus van de menigte. De twee mededingers sloegen hun armen om elkaar heen en begonnen naar de baan te lopen. De menigte, ondanks Hitlers aanwezigheid, was bijna niet te houden van vreugde en juichte hen minutenlang toe.

In 1932 werd verwacht dat Lauri Lehtinen van Finland de 5.000 meter wedloop zou winnen. Een Amerikaan genaamd Hill

haalde hem in op het laatste stuk van de baan terwijl de menigte ademloos toekeek. Toen Hill op het punt stond hem voorbij te gaan liep Lehtinen plotseling uit zijn baan. Hill probeerde aan de andere kant voorbij te gaan, maar Lehtinen blokkeerde zijn weg weer en dwong de Amerikaan langzamer te gaan lopen. Het lukte Lehtinen nog net de wedstrijd te winnen.

De aanwezigen jouwden hem zo erg en zo luid uit dat de juryleden een uur wachtten met het aankondigen van de winnaar. Maar omdat het blokkeren van de weg niet tegen de regels was, werd de Fin winnaar. Lehtinen ging het erepodium op, maar werd weer met gejuif begroet. Toen de lauwerkrans op zijn hoofd geplaatst werd, stapte hij van de hoogste trede af en plaatste de krans op Hills hoofd.

DISCIPLINE

„Ban die dingen uit je leven die je verhinderen je best te doen,” zei Dean Cromwell, een Olympische sportcoach. Bill Bradney, een uitstekende atleet van de Princeton University en vroeger een professionele basketballspeler die thans lid van het Congres is, heeft gezegd: „Je moet gewoon zelfdiscipline ontwikkelen, een zelfdiscipline die je ertoe dwingt om de bal 25 keer achter elkaar in de korf te gooien, een zelfdiscipline die je op zondagmorgen op doet staan om naar de kerk te gaan in plaats van uit te slapen.”

Wade Bell, een mormoonse 800 meter loper die aan de Olympische spelen heeft deelgenomen heeft gezegd: „De baan is een proefterrein. Het is een plaats waar mijn geest mijn lichaam kan dwingen iets te doen wat het niet wil doen; waar ik kan zeggen: ik heb vandaag tien keer de 400 meter in 60 seconden gelopen; hoewel de

laatste vier banen zo zwaar waren dat ik dacht dat mijn benen van mijn lijf zouden vallen, dreef mijn geest me voort."

Te weinig mensen zijn bereid de prijs te betalen om groot te worden - waarin dan ook.

VERWACHT OOK WEL EENS TE FALEN

Nadat hij een zilveren medaille gewonnen had in de Olympische spelen van 1960 op de 400 meter hordenloop in Rome, viel Cliff Sushman tijdens de selectiewedstrijden voor de Olympische spelen in 1964 en miste zijn kans om naar Tokio uitgezonden te worden. Verschillende van zijn vrienden in zijn geboortestad schreven hem om hun medeleven te tonen. Zijn antwoord was:

„Je hoeft geen medelijden met mij te hebben. Ik heb medelijden met sommigen van jullie. In een moment werden al die jaren training, pijn, zweet, blaren en strijd weggeveegd. Maar ik heb het geprobeerd. Ik zou veel liever vallen in de wetenschap dat ik het oprecht geprobeerd heb dan het nooit geprobeerd te hebben. . . Een ieder van u kan proberen uw eigen Olympisch team te vormen, of het nu een voetbalteam is of een zangclub, de erelijst van de school, of wat dan ook. Tenzij u probeert iets te bereiken dat niet zo gemakkelijk binnen uw bereik is, kunt u niet weten wat u kunt bereiken.

. . . Natuurlijk was het een teleurstelling dat ik op mijn gezicht viel. Maar ik kan er niets meer aan doen dan opstaan, de brokken oprapen, en weer een stap zetten gevolgd door een andere en dan weer een, totdat die stappen kilometers worden en de kilometers zich in succes veranderen. Ik weet dat ik misschien nooit mijn doel zal

bereiken. Veel kansen heb ik niet meer, maar ik heb een voordeel en dat is: ik wil het nog steeds proberen en ik heb vertrouwen in mijzelf.

Sommigen van jullie hebben nooit het genoegen gehad je best te kunnen doen in sport, de vreugde van de beste te zijn in de klas, het heerlijke gevoel van iets afge maakt te hebben en terug te kijken in de wetenschap dat je je best gedaan hebt.

. . . Er is nog plaats genoeg aan de top, maar er is geen plaats meer als je wilt blijven zitten."

OPVEREN

Karoly Takacs, een Hongaar, stond bekend als de beste pistool-schutter van de wereld. Wat hij boven alles wenste was winnaar te zijn op de Olympische spelen. Maar toen hij op een dag naar huis ging, had hij een ongeluk met zijn auto en de dokters moesten zijn rechterarm amputeren, de arm die hij gebruikte om te schieten.

Takacs' herstel ging langzaam. Het was niet zo zeer een lichamelijke kwestie als een emotionele. Hij was wanhopig. De mensen wilden hem helpen, maar zij konden weinig voor hem doen. Takacs begon zijn vrienden te mijden; zelfs zijn gezin wist niet waar hij zijn tijd doorbracht. Maar Karoly Takacs was zich aan het voorbereiden. Helemaal alleen trainde hij zijn linkerarm en zijn oog, een omschakeling die veel moeilijker is dan de meeste mensen beseffen. Tegen de tijd van de volgende Olympische spelen was Takacs klaar.

Toen de schietwedstrijd voorbij was, stond deze eenarmige Hongaar op de bovenste trede van het erepodium met een gouden

medaille om zijn nek. De aanwezigen juichten hem toe.

Takacs liet ons nog iets meer zien dan zijn schietvaardigheid. Hij bewees dat menselijke wezens het (grotendeels ongebruikte) vermogen hebben om zich te herstellen. Hij ontdekte voor zichzelf dat de diepste wanhoop nog geen nederlaag betekent, maar dat het slechts het einde is van de weg omlaag. Zoals een vriend mij eens zei: „De bodem kan worden gebruikt om terug te keren.”

SAMENWERKING

Er is een Chinees spreekwoord dat zegt: „Je kunt niet in je handen klappen als je maar één hand hebt.” En dat geldt ook voor mensen. Twee mensen die samenwerken kunnen meer dan veel mensen die apart werken. Er is kracht in eenheid. Tijdens een sportwedstrijd die gehouden werd op de Brigham Young University in juni 1976 braken vier studenten van de

---

1936:

Jesse Owens was de laatste hardloper in de 400 yard (365 meter) estafettelopen tijdens een wedstrijd tussen de Verenigde Staten en Engeland te Londen, die door de Verenigde Staten werd gewonnen.

University of Southern California het wereldrecord 440 yards estafette met een hele seconde. De tijd van 38.6 seconden voor de 440 yard is des te opmerkelijker als men die vergelijkt met 9.1 seconde, de snelste tijd die ooit gehaald werd voor de 100 yard sprint. Elk lid van het winnende team haalde gemiddeld 8.7 seconde per 100 yards!

Mensen die samenwerken kunnen hun doelmatigheid verhogen. Het leven is een coöperatieve onderneming. Het vereist leiders en volgelingen. Het vereist wederzijds geven en nemen om met elkaar op te kunnen schieten. En het vereist onzelfzuchtige naastenliefde voor onze medemensen.

GELOOF IN GOD

Een waar kampioen vraagt God om extra hulp als hij alles gedaan heeft wat hij zelf kan doen.

Cathy Ferguson, 17 jaar oud, had het zwaar te verduren tijdens een rugslag zwemwedstrijd. Zij lag al 15 cm achter op de eerste. Zij voelde armen en benen nauwelijks meer, maar ze zette door - 8 meter, 7 meter, 6 meter, 5 meter. Zij zette door en won. Op dat ogenblik kon zij haar tranen nauwelijks bedwingen, maar zij zei: „Ik heb voortdurend gebeden: „Alstublieft, Hemelse Vader, help mij vol te houden.”” Fred Hansen, nerveus en terneergeslagen, omdat hij achter stond bij het polsstokspringen, stopte even om een brief van zijn vader te lezen. Daarin werd hij eraan herinnerd dat „wie de Here verwachten, putten nieuwe kracht; zij varen op met vleugelen als arenden; zij lopen, maar worden niet moede; zij wandelen, maar worden niet mat” (Jesaja 40:31). Bij de volgende sprong vloog Fred zonder moei-

te over de dwarslat en vestigde een nieuw Olympisch record.

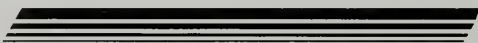
Gil Dodds, een Amerikaanse hardloper voelde zich op een gegeven ogenblik tijdens een belangrijke wedstrijd totaal uitgeput. Hij had het gevoel dat zijn benen van lood waren. Terwijl hij vocht met de wens om maar op te geven, bad hij oprecht: „Heer, wilt U mijn benen oplichten, dan zal ik ze weer neerzetten.” Hij won de race.

POTENTIËLE KAMPIOENEN

Hoewel de meesten van ons nooit zullen deelnemen aan de Olympische spelen, behoort de Olympische leuze en de Olympische geest toch een diepe betekenis te hebben voor heiligen der laatste dagen, omdat zij geloven in eeuwige vooruitgang. Deze idealen behoren ons te motiveren om er steeds naar te blijven streven alles wat wij doen in het leven steeds beter te doen, alles zo goed mogelijk te doen, harder te lopen, werkelijk kampioenen te worden.

Jullie, mijn jonge vrienden, zijn zonen en dochters van God. Als je genoeg zelfvertrouwen hebt als kinderen van God, en zo leeft dat Hij je kan zegenen en helpen te groeien, zal Hij alles doen wat je Hem ook vraagt zolang dit rechtvaardig is. Als je van plan bent een nuttig leven te leiden voor jezelf en voor je medemensen, dan zal de Heer je helpen. Hij kent je kracht en kan je helpen die te ontwikkelen zodat je sneller, hoger en sterker kunt zijn dan je ooit voor mogelijk gehouden hebt. □

L.D.S. CHURCH
TRANSLATION SERVICES DEPT
LIBRARY

JUL 10 1982